27ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7448 21 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1910

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

3 Novembre 1910 27me année N. 7448

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԻ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՏ ԶԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
ՏԵՍՆԵԼ Դ. ԷՋԸ
Ս. Պոլիս Գալատիա

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple, Galata

Վաղուան Ազգ. Ժողովը

Դալաթիոյ Թորհրդարանին մէջ գումարուելիք վաղուան Ազգային Ժողովի բացառիկ նիստը, հարկ կայ ըսելու, խիստ կարեւոր հանդամանք մը ունի։

Վարչութեան պատճառաբանեալ հրաժարականէն զատ, հաւանօրէն, և բնականաբար՝ Ս. Պատրիարքն ալ իր հրաժարականը պիտի մատուցանէ։ Բանի ինչպէս ամէնուն, իրեն համար ալ դաղտնիք մը չէ թէ վարչութեան հրաժարելուն ուղղակի շարժառիթը իր նախագահին անկարողութիւնն է։

Ուրեմն այսպէս, Ժողովը երկու կարեւոր հրաժարականներու հանդէպ կը գտնուի, թէև Մայր Դիւանի կողմէ և, առանց դիւանի դիտակցութեան, երեւոյթներու ուղղուած հրաւիրագրին մէջ իբրեւ օրակարգի միակ խնդիր լոկ Վարչութեան հրաժարականը կ'երեւայ։

Կ'ըսուի թէ ասոր պատճառը այն է որ թէև Ս. Պատրիարքը իր հրաժարականը գրած ու պատրաստած է, բայց չէ ուզած դիւանին ղրկել և օրակարգին մէջ անցընել, իրեն նեբարկուած թելադրութեան մը հետեւանքով։

Այսպէս, եթէ, վաղը, Ազգային Ժողովը մերժէ Վարչութեան հրաժարականը, այն ատեն Ս. Պատրիարքը ինք անմիջապէս գրպանը եղած հրաժարականը պիտի մատուցանէ Ժողովին, իսկ եթէ, ընդհակառակը մեծամասնութիւնը ընդունի զայն, Ս. Պատրիարքը առայժմ վազ պիտի անցնի հրաժարելէ։ Ահա՛ ինչ որ կը հաւաստուի երկուքի անձերու կողմէ։

Մենք որ Դուրեան Սրբազանի թերութիւնները տեսնելով հանդերձ, չենք կրնար ուրանալ իր ուղղամտութիւնն ու անկողմնակալութիւնը, չենք կրնար հաւատալ որ այսպիսի խաղերու հեղինակ ըլլայ, արտաքին դրդումներու ազդեցութեան տակ, թէև եբեւոյթները իրեն դէմ ըլլան ներկայ պարագային։

Այսպէս ուրեմն վաղուան նիստը թէ՛ իր օրակարգով և թէ հաւանական անակնկալներով աւագ կարեւորութիւն մը ունի և մեր երեսփոխանները պէտք չէ որ թերանան իրենց «ազգասիրական պարտականութեան» մէջ ու բացակային այսպիսի նիստէ մը։

Եթէ վաղը մեծամասնութիւն չունենանք, կացութիւնը որ արդէն վարդագոյն չէ, կ'ունայ շատ աւելի կընճռոտիլ։ Արագ ու վճռական որոշումներու վայրկեանը հասած է, և ասոր համար պէտք չէ որ դասալքութիւններ ըլլան։

Կարգ մը երեսփոխաններ տեղի ունեցած խաղութիւններէն զզուած՝ տեսակ մը չկամութիւն ցոյց կուտան Ժողովի դալու համար, որքան ալ այդ զգացումը քիչ շատ արդարացուցիչ ըլլայ, գոնէ այս տնդամին համար, պէտք է յալթենք մեր տհաճութեան ու խոչընդոտին և փութանք ներկայ գտնուիլ այս բացառիկ գումարման։

Արդէն անտեղի է կարծեմ (կարծեմ կ'ըսեմ որովհետեւ այդպիսի պարագաներուն հաստատական ըլալ կարելի չէ) ենթադրել որ խաղութիւնները պիտի կրկնուին, մանաւանդ թէ, ինչպէս կ'ըսուի, ամէն միջոց ձեռք առնուած է կարգապահութիւնը խանգարել շարու համար և նիստն ալ արդէն բացարձակապէս դռնփակ է, ինչպէս կ'ըլլան արդէն նիստերը ժամանակ մը ի վեր։

Սուրմի, հայհոյեներու կամ գաւազանահարութեան մը հեռապատկերէն պէտք չէ խրտչիլ, որքան ալ հաճելի չըլլայ այդ հեռապատկերը, հակառակ պարապային հարկ է հրաժարիլ երեսփոխանութեան պաշտօնէն և տեղը թողուլ աւելի սրտոտներու։

Բայց, նորէն կը կրկնեմ, վաղուան նիստին երթալու համար Շըվալիէ տ'Ասասի կամ Պայերի արիութիւնը ունենալու պէտք չի կայ։

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ՀԱՐԵՒԱՆՑԻԿ ՆՕԹԵՐ

ԴՈՒՐԵԱՆ ՍՐԲԱԶԱՆ

Մեր բարեկամը Պարթեւեան յիշատակելի տեսակցութիւն մը ունեցեր է Դուրեան Սրբազանին հետ։ Զմայլելի խօսքեր ըսեր է իրեն ազգին պետը, մանկական անանկ անմեղութեամբ, անանկ անկեղծութեամբ եւ զինաթափող անգիտակցութեամբ թաթաւուն խօսքեր որ կարելի չէ զայրանալ, կարելի չէ չի ժպտիլ. —ժըպտիլ կարեկցութեամբ ու մանաւանդ արամութեամբ...։ Ահա՛ ազգ։

Ակնարկելով Ազգ. Ժողովոյ վերջին նիստին մէջ արտասանած իր խօսքերուն, որոնցմէ դառնապէս գանգատեր էր Պարթեւեան, Ս. Պատրիարքը ըսեր է, քաղցր հանդիսաւորութեամբ մը։

— Կը կարծեմ, սակայն, որ այդ խօսքերս չպիտի դասասպարուին պատմութեան մէջ...։

Պատմական խօսք հաւատացէ՛ք։ Մեր Պատրիարքին գերագոյն մտահոգութիւնը պատմութիւնն է, ապագայ պատմութիւնը, ասկէց 30-40 տարի վերը գրելիք պատմութիւնը. գլխաւոր Պատմութիւնը։ Ինչ փոյթ իրեն թէ Այսօրը ինչ կ'ըսէ, ինչ կը խորհի իր ընթացքի մասին։ Ինչ փոյթ իրեն Այսօրուան դէպքերն և անոնց մէջ իր ունեցած պատասխանատուութեան բաժինը...։ Պատմութիւն, մի դասապարտեր իմ խօսքերս քու ապագայ էջերուդ մէջ, եւ ես գոհ կ'ըլլամ...։

Բայց, Սրբազան, պատմութիւնը... պետական մարդոց գործերը կը դատէ աւելի քան թէ խօսքերը։ Խօսքերը կ'երթան, բայց...։

Կը շարունակէ զմայլելիօրէն մեր զմայլելի պատրիարքը. (այս ածականը կուտան իրեն անոնք որ մօտէն ճանչցած են զինքը, տեսնուած են հետը.) — Ցեռայ, իմ խօսելու և զրալու եղանակս է ասիկա. ես իմ անձնական բնութիւնուս համար անգամ ադդէս կ'զգամ, և չեմ կրնար իմ անձիս ու հանրութեան մէջ տարբերութիւն դնել. խառնուածքի խնդիր ա՛ա ալ...։ Ինչ կրնամ ընել, այսպէս շինուած եմ...։

Զմայլելի՛, զմայլելի՛, զմայլելի։ Այնչափ զմայլելի որ չեմ համարձակիր, սիրտ չեմ ըներ ըսել իրեն. «Սրբազան քու անձնական բնութիւնդ ներելը կամ չը ներելը խնդիր մըն է որ քու խղճմտանքիդ հետ միայն գործ ունի, որ քու ներքնութեանդ անբռնաբարելի կալուածին կը պատկանի։ Բայց մինթէ Սրբազան, դուն իրաւունք ունիս հանրութեան ՀԸՆՄՄԻՆ, հասարակաց կամ հասարակական չարագործներուն հանդէպ վարուելու այնպէս ինչպէս սովոր ես եղեր վերաբերուիլ քու անձնական թշնամիներուդ հետ։ Կը մոռնաս թերեւս որ դուն հօտ, այդ աթոռին վրայ, Ս ազգը կը ներկայացնես, ա՛յ ինքզինքդ. քու ազգին պետն ես, ա՛յ քու ներքին էութեանդ, քու նսիդ։ Ազգային պատասխանատուութեան կալանաւորն ես դուն հոս, և ա՛յ քու անձնական քըմայքիդ, ուսակուիրութիւններուդ և բնաւորութեանդ ինքնիշխան եւ անպատասխանատու տէրը։ Երբ դուն ներողամտութեամբ կամ թոյլատուութեամբ վարուիս քու թշնամիներուդ հանդէպ, ոչ ոք կը վնասուի տակէ. թերեւս դուն միայն և տա՛ ալ քու գիտնալիք բանդ է. բայց երբ նոյնը ընես հանրութեան թշնամիներուդ վերաբերմամբ, հանրութիւնն է որ կը տուժէ, կը վնասուի. և տա՛ ալ մեր գիտնալիք բանն է։ Հանրային պաշտօնի մը գլուխը գտնուող անձին ներելի չէ, —ներե՛ այսպէս խօսելուս, քաղցր Սրբազան,— իր անձին եւ հանրութեան մէջ տարբերութիւն դնել...։

Բայց ինչպէս ըսի այս դառն խօսքերը այն մարդուն՝ որ տա՛ գերագոյն խօսքը ըսեր է զինաթափ Պարթեւեանին.

— Խառնուածքի խնդիր, ինչ կրնամ ընել. այսպէս շինուած եմ...

Անտարակոյս. ինչ կրնանք ըսել։ Մեր պատրիարքը այսպէս կը վարուի, որովհետեւ այսպէս շինուած է. մեր ամբոխավարներն ալ այնպէս կը գործեն, որովհետեւ այնպէս շինուած են. և ահաւասիկ ինչպէս կ'ըլլայ որ Ազգը կը քանդուի, կը կործանի...այսպէս շինուած գործիչներու երեսէն։

Ո՛վ խառնուածք. գործերնիս քեզի մնաց։ Աստուած ողորմի Հայոց ազգին, պայմանաւ որ Աստուած ալ այնպէս մը շինուած չըլլայ որ չի կարողանայ կամ չուզէ Հայոց ազգին ողորմիլ...։

ՄԻՐԱԿԻԼ ԵՒԻՐՃԱՆ
Լուսաբեր-Արեւ

ՈՎ ՊԷՏՔ Է ԸՆՏՐԵԼ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

Բ.

Մեր Բ. խանֆիտան է, Կարապետ Ծ. Վ. Տ. Կարապետեան։ Թէպէտև այս անունը չատ համեղ չի թուիր կարգ մը ախորժակներու, սակայն մեր ալ նպատակը Երուսաղէմը այդ ախորժակներէն ազատելը ըլլալով, արգելք չպիտի կարողանան ըլլալ մեզ անոր հանդէպ ցոյց տրուած նպատակաւոր խանդոտութիւնը։ Նախ քան բուն կենսագրութեան սկսելս սա կ'ուզեցնեմ որ Կարապետ Ծ. Վ. Տ. Կարապետեան մին է այն վարդապետներէն որոնք այսօր խնդիր ունին Ազգ. Վարչութեան հետ, սակայն առանձ մեզ համար ա՛յ մէկ արժէք չունին. մենք կը շարունակենք մեր կենսագրական գծերը, որովհետեւ մենք բոլորովին տարաբաժիր ենք այդ հին հին յիշատակներով զոգորուող, ներկայ հրամայական պահանջները անգիտակցող անձնաւորութիւններու հետ, որոնք դեռ այսօր պարծանքով, տեսակ մը հերոսական ժեսթերով կը նկարագրեն կըրթեալ դասակարգին ծիծաղը շարժող աւելական և բուրվառական արբենալից կռիւները և որոնք ըրեսց կարգին պերճագոյն ապացոյցներն են սաղմնաբանակ մեր երանելի տերացու վարդապետերուն։ Մենք հաւիւ չունինք զանդրեան, հակառևանդեան պժգալի խնդիրներու հետ, մեր հաւիւը գրականութեան հետ է, և մեր այդ սկզբունքը անվերապահ կը դարձնէ զմեզ ճակատաբաց հրապարակ նետուելու։ Հաստակութիւնը թող գիտակցի։ Ահա մեր պարտականութեան խորին դատանանքը։

Կարապետ Ծ. Վ. Տ. Կարապետեան ծնած է 1868-ին Եալովայի Մեծ Նոր գիւղին մէջ։

1881-ին Երուսաղէմ գալով՝ կ'ընդունուի Ժառ. վարժարանը։ 1889-ին Ժառ. վարժարանի չորրանը աւարտելէ յետոյ՝ նոյն վարժարանի ուսուցչական խումբին մէջ կը մտնէ և 1888ին Ս. Յարութեան տաճարին մէջ տարկաւագ կը ձեռնադրուի Երեմիա Եպ.էն և 1889-ին յուլիսին վարդապետ կը ձեռնադրուի Յարութիւն Պատրիարքէն։

1890-ին Կարապետ Ծ. Վ.ի կը յանձնուի տպարանի տեսչութիւնը, որ կը վարէ չորս տարի. նոյն տարիները Խրիմեան Հայրիկ իբր աքսորական Երուսաղէմ գալնուելով՝ Կարապետ Վ.ի բուռն խնդրանաց վրայ Ներսէսեաններու Նուիրատուութեամբ արագատիպ մամուլ մը բերել կուտայ Եւրոպայէն և Հայաբնակներ հակայ երկաթիրութեան գործին ալ կը սատարէ. ինչո՞ւ չի չեղաւ հոս որ տպարանն ալ շնորհիւ անձեռնհաս Միաբանութեան, ժամագիրք, աղօթագիրք տպելէ զատ գրեթէ ոչինչ արտադրած է, և Երուսաղէմի Միաբանութեան հակացողութեամբ՝՝՝ որ-պարանի տեսչութիւնը կամ նոյն ինքն տպարանը ամենայեան, անպէտք պաշտօնն է, զուրկ ո՛ր և է չանեկութենէ։

1893-ին Կարապետ Վ. կ'ընտրուի Տեսուչ Ժառ. վարժարանին, զոր կը վարէ 10 տարի։ Զորս կարգ չրջանաւարտներ տուած է Ազգին, որոնք ազնիւական կամ հոգեւորական՝ քիչ թէ շատ կարեւոր պաշտօններ կը վարեն Երուսաղէմի, Կիլիկիոյ, Պոլսոյ և Իզմիրի մէջ։ Խրիմեան Հայրիկ կաթողիկոսանալէ յետոյ՝ լանջախաչով կը վարձուէ Կարապետ Վ.ը, որու գործունէութիւնը տարիներ շարունակ եղած էր Երուսաղէմի մէջ։

1903-ին Հալէպ-Այնթապ միացեալ Վիճակաց Առաջնորդ կ'ընտրուի, զոր կը վարէ չորս տարի։ Մայրենի լեզուի ընդհանրացման համար կը բանայ մանկապարտէզներ և թաղային ծաղկոցներ։ Այնթապի ժողովուրդը թրքախօս ըլլալով, բնական է մեծ ծառայութիւն մը պիտի մատուցանէր Այնթապի ուսումնասէր ժողովուրդին, երբ մանաւանդ նկատի առնենք չորկիկ ուսուցիչներու ճարպիկ, խաւարամտութիւնի խմբակը որ իր բուռն ճիգերը չէր զլանար նոյն իսկ օրօրոցէն որսալու հայ մանուկները. ձրի Աստուածաշունչներ (Թուրքերէն) տարածելով և բարեգործութեան քողին տակ դրամ խոստանալով։ Այնթապի մէջ կան երկու բարձրագոյն նախակրթարաններ, Աթենական և Վարդանեան, Կարապետ Վ.ի օրով այդ երկու վարժարանները չնորհիւ մրցման տարուէ տարի յառաջդիմած են։ Իր օրով ի նպաստ Հայոց կ'աւարտի հալէպի ծանօթ մեծ գեսնի խնդիրը։

Այնթապի Գաւառական Ժողովը գնահատելով Առաջնորդին կրթական և նիւթական ծառայութիւնները, եպիսկոպոսանալու վկայական կուտայ։ 1907-ին դեկտ. Զին Յարութիւն Պատրիարք՝ ըստ օրօրման Մրբանական Ընդհ. Ժողովոյ, Հալէպէն Ս. Աթոռս կը հրաւիրէ Կարապետ Վարդապետը։ 1908-ին Տնօրէն Ժողովոյ առենապետ կ'ընտրուի, զոր կը վարէ մինչև 1910։ Կարապետ Ծ. Վ. սահուն կը խօսի ֆրանսերէն լեզուն. ծանօթ է նաև անգլիերէն լեզուին։

Ահա մեր առաջնակարգ ընտրելիները Երուսաղէմի Պատրիարքութեան, երկուքն ալ երիտասարդ, բուն գործելու չրջանին մէջ. Միաբանութեան մէջ զարգացած, փորձառու, նոր գաղափարներով ծնած, իրենց առանձին սկզբունքը ունեցող անդամները այս երկուքն են։ Երկուքն ալ գրականութեան սիրահար։ Անանք որ կ'ընդունին մեր նոր ընտրեալ դերը Ս. Յակոբանց վանքին, թող ուժ տան մեր առաջարկին. իսկ անանք որ դեռ կը կարծեն թէ Երուսաղէմը պէտք է մնայ իր նախորդ սուրբ դերին մէջ, թող իրենց քաւէները կերդրնացնեն ուրիշներու վրայ. այդպիսիներու համար չեն պակսիր կարգ մը նահապետական-միապետական եպիսկոպոսներ, որոնց անուններն իսկ ռաւ աւելորդ կը նկատենք։ Մենք կրկին կ'անդրադառնանք այս հարցին երբ Երուսաղէմի Միաբանութիւնը իր ընտրելիները կը ներկայացնէ Ազգ. Վարչութեան։

ԴԵՂԱՄԱՌՆԻ

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԻՆՉՊԷՍ ՄԱՐԴ Է ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆԻ ՏՆՕՐԷՆԸ

Հետեւեալ նամակը ուղղած է մեզ գեղագրութեան ծանօթ ուսուցիչ Պ. Խ. Ս. Թանթանեան.

Արեւիմ ազգօգուտ օրագրոյ այսօրուան (չբ.) Թուով Զեր Աւուր պատշաճիի շարքին մէջ վերոսին կեդր. վարժարանի խնդիրը ձեռք առած էիք և շատ իրաւամբ։

Ես իմ մասիս, խնդրոյն խորերը մտնել չեմ փափաքիր, այլ միայն կուզամ Զեր յօդուածին վերջին պարբերութեան պատասխանել, ծանօթացնելով Զեր Աշխատութեան թէ՝ կեդր. վարժարանի այժմեան անօրէնը մարդոց ո՞ր դասակարգին կը պատկանի և թէ կեդր. վարժարանի այժմեան խնամակալութիւնն ալ ինչ առաքեալներ մը պիտի կրնայ սպասել այդ անօրէնս կոչուած անձէն։

Պ. Նալբանեան բնիկ Սեբաստացի է կարծեմ, Պէրպէրեան վարժարանի հախկին ձրիավարժ սաներէն, Պէրպէրեանի հացովը սնած ու մեծցած, այդ բարեյիշատակ մարդուն երկար տարիներով հաղիւ յաջողած հաստատութեան մէջ ձրիապէս դասախօսակուած, յետոյ Պէրպէրեանի դրամով և բարոյական օժանդակութեամբ Լոզանի մէջ իր ուսումը աւարտած, նոյն իսկ վերջին անգամ իր աւարտական քննութեանց համար պատրաստելիք թեզին ու վկայականին ծախսուց համար միանուագ գումարով մը օժտուած մարդն է։

Կը պատահի որ օր մըն ալ, Պէրպէրեան, արդէն Պոլիս վերադարձած ըլլալով իր զաւակը, այժմու Պէրպէրեան վարժարանի Տնօրէն Օանիկ էֆէնդին, Լոզան ղրկելու և Պ. Նալպանտեանի ձեռքին տակ կրթելու միտքա գաղափարը կուսնանայ և կը ղրկէ։ Պ. Նալպանտեան տա-

մանաւանդ մանկամարդ աղջկանը մասին, որուն գեղեցկութիւնը չարունակական վտանգ մըն էր իր առաքինութեան և պարկեշտութեան համար։ Ու վերադարձաւ իր ձեւեռուն գաղափարին.

— Օր մը չէ օր մը, խեղճ աղջիկը պիտի իյնար մոլորութեան մէջ և ո՞վ գիտէ ո՛ր անխիղճ սրիկային ձեռքով որ զայն հրապուրելէ ետքը, անշուշտ երեսի վրայ պիտի թողուր...

Օղլի գաւաթները կը չարունակէին իրարու ետեւէ, Դուկաս էֆէնտի ինք թէև քիչ կը խմէր, բայց իր ընկերակցին անընդհատ կը հրամցնէր. Մրքայէլ աղա սկսած էր թեթեւ մը գինովնալ, զուարթութիւն մը եկած էր վրան և օղիին ազդեցութեան տակ, գրեթէ մտերմական ձեւով մը կը խօսէր վաճառականին հետ, զանց ընելով մեծարանքի ու ակնածութեան ձեւակերպութիւնները։

Դուկաս էֆէնտի խօսքը առաջ տանելով ըսաւ.

— Գիտե՞ս ինչ կը մտածեմ, Մրքայէլ աղա, այդ տեսակ աղջիկները, որոնք արդէն դատապարտուած են կորսուելու, լաւագոյն է որ գտնէ հարուստի մը կողմէ հրապուրուին, քան թէ անկանոն օրիորդի մը ձեռքով, որ անոր պարտը պղծելէ ետքը, գոցէ ուզէ զայն ա՛լ ա-

ռելի անբարոյականութիւններու մէջ մղել ... ըսածս չնա՞կ չէ։

— Շատ իրաւացի է, էֆէնտի, պատասխանեց Մրքայէլ աղա։

— Հարուստ մէկը գոնէ խիղճ կ'ունենայ աղջիկը երեսի վրայ չձգելու,... ես հարուստներ գիտեմ որ այսպէս աղջիկներ աւրելէ ետքը, դրամ տուած և ամուսնացուցած են զանոնք։

— Շնտակ է։

— Ու այսպիսի պարագաներու տակ աղջիկ աւրելը ո՞չ թէ մեղք կամ անբարոյականութիւն է, այլ կրնամ ըսել որ պարզապէս բարերարութիւն ու առաքինութիւն է։

— Շատ հիանալի կերպով կը խօսիք, ես այդ տեսակ բարդոցը ճակատը կը համբուրեմ, վճռեց Մրքայէլ աղա, իր առջեւ տրուած աղանդերներուն վրայ կանոնաւոր յարձակում մը գործելով։

— Բայց բան մը ըսեմ, շարունակեց վաճառականը, ես միտք ունիմ այդ աղջկան գործ մը գտնել, քանի որ ձեռագործի մէջ վարպետ է եղեր, որովհետեւ միշտ դրամ տալուն ծայրը չի գար, միւս կողմէ ալ այդ խեղճերը երեսի վրայ ձգելու չէ, քանի որ պաշտպանութեան տակ առի, պէտք է որ իրենց հոգ տանիմ...

(ԵԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

(ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԲԱՐԳԵՐ)

Հեղինակ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԴԼՈՒԽ ՏԱՍՆԵՐՈՐԴ

— Քեզի կարմ խօսք մը ըսե՞մ. գիտես ա՛, ես ատանկ բաներու մէջ ոսկարկութիւն չեմ սիրեր... հիմա հինգ օսկի կուտամ քեզի, ու գալ աղջիկը հոս գէտնելուս, քանի օսկի ալ այն տեղն կը համբեմ... գործիդ կուգա՞յ այս՛, կամ ո՛չ։

Գումարը բաւական պատկառելի էր, և կարելի էր այդ գնով յանձնառու ըլլալ գործին. բայց ատոնք՝ Վառվառ լաւ կը ճանչնար իր յաճախորդը, գիտէր որ Դուկաս էֆէնտի իր միտքը դրածէն աւելի չպիտի վճարէր երբեք։ Ուստի, ձեւի համար, քիչ մը խորհելէ ետքը, ըսաւ.

— Շիտակը ըսեմ, Դուկաս էֆէնտի, եթէ ուրիշ մէկը ըլլար, ես հարիւր ոսկիով ալ ասանկ գործի մէջ չէի մտնար, բայց դուն հին բարեկամ ես, քու խաթրը չեմ ուզեր կոտրել, ինչ յարմար կը տեսնար նէ՝ անիկա տուր... միայն թէ, ոսքդ պաղնեմ, գլխուս փորձանք մը չի գայ։

— Հոգ մի՛ ըներ ըսինք ա՛, գոչեց վաճառականը և գրպանէն հինգ օսկի հանելով Վառվառին տուաւ։

— Ե՞րբ պիտի գան այդ աղջիկն ու մարդը, հարցուց տանտիրուհին։

— Դեռ չեմ գիտեր, գործը կարգադրելէն ետքը քեզի իմաց կուտամ, դուն հիմակուհիմա պատրաստ գտնուէ՛ տ կը նայինք։

Եւ այս առաջին կարգադրութիւնը ընելէ ետքը, Դուկաս էֆէնտի գոհ որոշում մը սեպնեցաւ այդ չիլ բնակարանէն։

Բայց այս գործին առաջին քայլն էր և ամենէն դիւրինը։ Հիմա պէտք էր ապահովել նաև Մրքայէլ աղայի աղակցութիւնը։ Քանի մը օրէ ի վեր Դուկաս էֆէնտի մտերմութիւնը առաջ տարած էր այդ մարդուն հետ, որուն հաղիւ բարեւալոյս կը զինանէր առաջ, և սակայն դարձեալ չէր համարձակեր խօսք բանալ իր եղեռնական ծրագրին մասին։

Վառվառի հետ իր կարգադրութենէն օր մը ետքը, կիրակի մը ուր Աղքատաստանամի Նիստին Նախագահած էր, երբ բոլոր անդամները միասին դուրս կ'ելլէին Ս. Երրորդութեան եկեղեցիէն, Դուկաս էֆէնտի ըսաւ իր ապագայ մեղսակցին։

— Մրքայէլ աղա, դուն քիչ մը կեցիր, խօսք ունիմ քեզի հետ։

— Շատ աղէկ, էֆէնտիս, ձեր հրամանին պատրաստ եմ. պատասխանեց միւսը ծառայական խոնարհութեամբ մը։

Դուկաս էֆէնտի լսած էր որ Մրքայէլ աղա օղիի մեծ սիրահար մըն էր, ուստի ուզեց չանագործել տնոր այս տկարութիւնը և հետը խօսակցելով ճամբայ ելաւ և զայն տարաւ անծանօթ գարեջրատուն մը ուր ընդհանրապէս Դերձանցիներ կը յաճախէին և ուր վատ էր թէ ծանօթներու չպիտի հանդիպէր։

— Այստեղ, ըսաւ, թէև գարեջրատուն է, բայց պատուական օղի ու մանաւանդ մեզգեներ ունի... խոզեղէն կը սիրես, այնպես չէ։

— Ինչպէս որ կ'ուզէք, պատասխանեց միւսը որ քանի մը օրէ ի վեր իրեն ընծայուած բաղարիկ պատիւներէն շլմռած էր։

Երբ նստեցան և օղին ու աղանդերները եկան, վաճառականը հարցուց.

— Ի՞նչպէս է սա աղջկան մայրը ոբուն հիւանդութեան գացին։ աղէկցա՞ւ բոլորովին, լաւ մը ունի՞...։

— Երեկ հանդիպեցայ տուներնին, պատասխանեց Մրքայէլ աղա, բժիշկ բերեր են, նոր դեղեր տուեր է, բաւական ծանրկեկ սաթլիճան է, աղէկ նայելու է ըսեր է։

— Վա՛խ, վա՛խ... իսկ աղջիկը ի՞նչ կ'ընէ կոր, Շուշանիկ էր, է՛նչ էր, ձեռքը գործ մը ունի՞...։

— Չէ, բան մը չունի... արդէն խելքը գլուխը չէ որ գործի ետեւէ ըլլայ, հիմակուհիմա ձեր մեծութեան տուած դրամովը կ'ապրուին կոր...,

— Քեզի օսկի մը տամ տ՝ իմ կողմէս նորէն իրենց տա՛ւր։

Եւ Դուկաս էֆէնտի դրամը հանեց ու յանձնեց Մրքայէլ աղային որ խոստացաւ անմիջապէս տանիլ տալու յանձնուած տեղը։

Ցեռայ Դուկաս էֆէնտի կրկին խօսեցաւ այդ դժբախտ ընտանիքին վրայ,

— Ինչպէս որ կ'ուզէք, պատասխանեց միւսը որ քանի մը օրէ ի վեր իրեն ընծայուած բաղարիկ պատիւներէն շլմռած էր։

Երբ նստեցան և օղին ու աղանդերները եկան, վաճառականը հարցուց.

— Ի՞նչպէս է սա աղջկան մայրը ոբուն հիւանդութեան գացին։ աղէկցա՞ւ բոլորովին, լաւ մը ունի՞...։

— Երեկ հանդիպեցայ տուներնին, պատասխանեց Մրքայէլ աղա, բժիշկ բերեր են, նոր դեղեր տուեր է, բաւական ծանրկեկ սաթլիճան է, աղէկ նայելու է ըսեր է։

— Վա՛խ, վա՛խ... իսկ աղջիկը ի՞նչ կ'ընէ կոր, Շուշանիկ էր, է՛նչ էր, ձեռքը գործ մը ունի՞...։

— Չէ, բան մը չունի... արդէն խելքը գլուխը չէ որ գործի ետեւէ ըլլայ, հիմակուհիմա ձեր մեծութեան տուած դրամովը կ'ապրուին կոր...,

— Քեզի օսկի մը տամ տ՝ իմ կողմէս նորէն իրենց տա՛ւր։

Եւ Դուկաս էֆէնտի դրամը հանեց ու յանձնեց Մրքայէլ աղային որ խոստացաւ անմիջապէս տանիլ տալու յանձնուած տեղը։

Ցեռայ Դուկաս էֆէնտի կրկին խօսեցաւ այդ դժբախտ ընտանիքին վրայ,

րիներով իրեն եղած թէ նիւթապէս և թէ բարոյապէս եղած աջակցութեանց տակը չմնալու համար ի նշան երախտագիտութեան, Պէրպէրեան, իր անդուգական բարերարին զուգկին գէմ իր դուռները ամուր մը կը գոցէ փոխանակ լայնօրէն բանալու, ինչ որ ես ինքս ականատես եղած եմ և խեղճ Պէրպէրեան, իբր իրեն մտերիմ և միակ բարեկամը դառնապէս կը գանգատէր և կը պատմէր մեզի ժանրամանօրէն։

Ահաւասիկ Պ. Նալբանեանն իր ընդհանուր գիծերով ներկայացուած որ իր համակ վիճէիցնայութեամբն ու առաջնակարգ կեղծաւորութեամբը այժմ ալ հոս ի Պոլիս Կեդրոնականի չորս պատերուն մէջ պատրաստուած է անմնուն քին խնդալ և վերջապէս օր մը ալ հասցնել այդ մեծ հաստատութիւնը այն վիճակին, որուն մէկ օրինակը տեսնուեցաւ ազգ. օրգանոցին մէջ։

Հոգեկոյս Ներսէս Վարժապետեան պէտք էր իր դամբարանէն գլուխը բարձրացնէր և տեսնէր թէ, այսօր ինչ վիճակի ենթարկուած է իր սիրելի Կեդրոնականը, որուն բացումին համար այնչափ աշխատեցաւ։

Գիւսակից եղիսասարդութիւն քարոզող խումբ մը հայեր, ինչպէս նաեւ Վարչութեան գլուխը գտնուող եկեղեցական հայրեր և ժողովական անդամք պէտք է լաւ համոզուին թէ՝ վարժարանէն ներս առաջին տիրող բանը կարգապահութիւնն ու ճնշազանդութիւնն է, առանց սոսնց կարելի չէ մարդ հասցնել։ Վարժարանը պարզապէս զինուորական կարգապահութեամբ պէտք է կառավարուի, առանց այս սկզբունքին վարժարանն կը դարձի վարժարան ըլլալէ և կ'ըլլայ եհեպսիզխանե մը պարզապէս։

Աշակերտը արդէն իր նշանակութեամբը տալ ըլլալով երբեք դիտողութիւն պէտք չէ ընէ ներքին կանոնագրին, ներքին կազմակերպութեան, կը բաւէ որ աշակերտաց բարոյն և օգուտին համաձայն պատրաստուած է և պարզապէս իր դասերովը միայն պարտաւոր է զբաղիլ, և երբ կը հասնի այն օրը և կը հնչէ այն ժամը որ տյլեւս իբրեւ չրջանաւարտ պիտի մեկնի վարժարանէն իր առացած բարոյական ուժերով, այն ատեն միայն ազատ է իր կարծիքն ու տպաւորութիւններ յայտնել, գրել և հրատարակել։

Վարժարանին անօրէնն, ով որ ալ ըլլայ, երբ այս սկզբունքներով չի վարուիր իրեն յանձնուած հաստատութիւնը մը ուրուն մէջ չհասցնը կամ տուժոր ապագայ ներունդն է, այնպիսի վարիչ մը կամ անօրէն մը աշխարհս առաջնակարգ չարագործներէն մէկն է։

Տնօրէնը, բացի վարժարանին ծրագիրը կէս առ կէս գործադրելէ, պէտք է տիպար օրինակը հանդիսանայ պարկեշտութեան, ուղղամտութեան և ամէն բանէ առելի տղոց սիրտը և հոգին պէտք է կրթէ այս սկզբունքով, ոչ թէ հնդրիկանի մը դերը կատարելով աշակերտ ուսուցչին, ուսուցիչը խնամակալութեան դէմ հանէ և այս պղտոր ջուրին մէջ իր միակ չաները պտղտանէ, ինչպէս է արդի կեդր. վարժարանի անօրէնը, որուն ապացոյցները տեսնուեցան սա տարեշրջանէն ի վեր։

Թերեւս մեր այս համոզումներն ինձմէ չատ ուրիշներուն Դուրս մասալի գայ, սակայն ապագան, որ ամէն գաղտնիքները մերկապարանոց երեւան կը հանէ, մեր բաներն ալ պիտի հաստատէ սակայն կը վախնամ որ չատ ուշ պիտի ըլլայ և չարիքը միայն մէջ տեղ պիտի մընայ։

Խ. Ս. ԹԱՀԹԱՃԵԱՆ

❖ ՓԱՓԿԱԿԵՐՆԵՐՈՒՆ ❖

Ամենաընտիր և առաջնակարգ Հալէպ Հատիպ անարաս իւղ, մասնաւորապէս ներուած և դիւրամատչելի գինով, կարելի է գտնել դիմելով Ղալաթիա Մասմանիէ Ճատատէի, Թիւ 18, Արեւելքի տպարանին առաջին յարկը, Աւետիս Սըլքըլէանի։

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՐԿԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Հոկտ. 18 Թուականով Թէհրանէն կը հեռագրեն Ռիւթերի գործակալութեան. «Ամբողջ գիշերը տեւող բուռն թնդանօթաձգութենէ մը ետքը, կառավարութեան զինուորները, որոնք մեծ մասամբ Պախթիյարներէ բաղկացած էին, այս առաւօտ գրաւեցին Բաղան քաղաքը։ Ապստամբներուն պետը Նայիպ Հիւսէյին իր կուսակիցներուն հետ փախաւ։»

** Թէհրանի ալարքին գործերու նախարարութիւնը հեռագիր մը ստացաւ որ կ'իմացնէ թէ Նասր-էլ-Միւլք խնամակալը Պարկաստան երթալու համար Լոնտոնէն մեկներ է։

** Բէթերսպուրկէն հասած լուրերը կը հաստատեն թէ Ռուսիա որոշած է իր զինուորները Պարկաստանէն չքաշել, որովհետեւ ներկայ կացութիւնը խիստ ծանրակիր է։

** Թէհրանէն կը ծանուցանեն թէ Պարսկաստան պիտի բաղաքի անգլիացի նաւաստիներուն Լինկայի մէջ ցամաք ելլելուն դէմ։

** Դարձեալ Թէհրանէն հոկտեմբեր 18 թուականով կը հեռագրեն Ռիւթերի գործակալութեան, «Պարսկական կառավարութիւնը երէկ նախագահ Շահին եռամսեայ թոշակը վճարեց։ Այս վճարումը ուշ կատարուած ըլլալուն՝ Թէհրանի Ռուսիոյ և Անգլիոյ դեսպանները չարաթ օր պարսկական կառավարութեան ուղղեցին ծանուցագիր մը որ կը յայտարարէ թէ իրենց դեսպանատուններուն երկու ծառաները պիտի ապասին պատերազմի գործերու պաշտօնատան մէջ մինչև որ լիւեալ վճարումը կատարուի։ Պարսկաստանի արտաքին գործերու նախարարը դժգոհութիւն յայտնած է անոր համար որ, հակառակ իր տուած ապահովութիւններուն թէ դրամը պիտի վճարուի առանց յապաղման, յիշեալ ծանուցագրին անօգուտ ոստանաւորը այնպէս մը կատարուած է որ երկու դեսպանատանց ծառաները զինքը ամէն տեղ հետապնդած են, նոյն իսկ մինչև իր տունը։ Արտաքին գործերու նախարարը խստիւ բողոքած է այս կերպ գործելակերպի մը դէմ. այս բողոքը ուղղած է թէ՛ Լոնտոն և Բէթերսպուրգ։»

** Թէհրանէն հասած լուրերը չափազանց մտահոգութիւն կը պատճառեն։ Շփոթութիւն ու անկարգութիւն ամէն տեղ կը տիրեն ու կառավարութիւնը անկարող է զանոնք դադրեցնել իր իշխանութիւնը հաստատելու։

** Պարսկական կառավարութիւնը ծանուցագրով մը բողոքած է անգլիացի նաւաստիներուն Լինկայի մէջ ցամաք ելլելուն դէմ. կ'ըսուի թէ տեղւոյն կառավարիչը իբր թէ Շիրազի մէջ ծագող խռովութեանց հետեւանքով օգնութիւն խնդրած է։ Այս ծանուցագրին մէջ Պարսկաստան կը յայտարարէ թէ պատասխանատու պիտի մնայ Անգլիացիներու կրած վնասներուն համար։

** Պարսկաստանի դաշինքը վերակազմուած է հետեւեալ կերպով. Մուսթաֆա-էլ-Մէմալիք կը մնայ վարչապետ, Նաալալ՝ արտաքին գործերու նախարար, Այն-էլ-Տէօվլէ՝ ներքին գործերու, Ֆէրման իշխանը՝ պատերազմական նախարար և Սանի-էլ-Տէօվլէ՝ երկրագործական նախարար։ Նոր դաշինքը կը մնայնէ արժատական և չափաւոր ռէակցիոնէրներէ։

** Լոնտոնէն 20 հոկտ. թիւով կը հեռագրեն Աժանս Օթօմանի. «Անգլիացի ծովակալ Սլաթէլ որ 1909ին Արեւել-Հնդկաստանի և Պարսից ծոցին նաւատորմիղին հրամանատար էր և պաշտօն ունէր վերջ տալու զէնքերու մաքսանենգութեան, իր ուժերը զօրացուցած է ատոնց թիւը այսօր երկու հազարի կը հասնի։ Լուսէ կիճռոտութիւններ երեւան ելլելուն պէս, ծովակալ Սլաթէլ հարկ եղած հրամանները տուած է արագօրէն գործելու համար։ Մալթայէն իրեն պիտի ղրկուին զրահաւորներ և Աէյնէն ու Պոմպայէն ալ օգնական զինուորներ։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Բարիզն հոկտ. 19 թուականով կը հեռագրեն. «Վաղը գուսմարուելիք Նախարարաց Խորհուրդը բացառիկ կարեւորութիւն մը պիտի ունենայ, աշխատութեան Նախարար Պ. Վիվիանի հրաժարման պատճառով։ Պ. Վիվիանի գործադուլի իրաւունքին և օգնաթիներու փոփոխութեան վրայ դրուած օրէնքին սեղմումին հակառակ ըլլալով՝ հաւանական է որ Պ. Պրիան հաճնայ է թէ պէտք է պղտիկ փոփոխութիւն մը ընել դանիճին մէջ։ Եթէ վաղը նախարարական ռազմապ մը առալ գայ իսկ, չատ կարճ պիտի տեւէ։ Հաւանականաբար Պ. Թալիէռ Պ. Պրիանի պիտի յանձնէ դանիճին վերակազմութիւնը։

** Պ. Պրիան ցերեկէն ետքը ընդունեց Պ. Միլերանն ու Պ. Վիվիանին։ Յետոյ այցելեց նախագահ Ֆալիէռի։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐԸ

Տեսակցութեան մը մէջ Յունաստանի արտաքին գործերու նոր նախարարը յայտարարած է. «Սուլթանին և Թուրքիոյ գահաժառանգ իշխանին հետ, մեկնումէ առաջ, ունեցած տեսակցութիւններուս մէջ, իրենց կողմէ փափուկ ուշադրութեան մը առարկայ եղայ։ Իրենց, ինչպէս և եպարքոսին, արտաքին գործերու նախարարին, միւս նախարարներուն և բարձրաստիճան անձնաւորութեանց հետ ունեցած խօսակցութիւններէս կրցայ հասկընալ որ Թուրքիոյ հետ մեր ունեցած յարաբերութիւնները բարւոքելու կը ձգտին։ Ամէնքն ալ խոստացան ինձի որ Յունական վտարումը պիտի դադրի։ Պոյքոթին դադարումը յոյս կը սերնդէ ինձի որ արուած խոստումները պիտի կատարուին»։

** Թան, իր վերջին խմբագրականին մէջ Յունաստանի նախարարութեան վրայ հեռաւորեալ կը գրէ. «Դեռ չատ կանուխ է Պ. Վենիզէլոսը դատելու համար։ Ան իշխանութեան գլուխ անցաւ բացառիկ պարագաներու մէջ։ Անոր հետ գէշ կռիւ մը ընելով չէ որ կուսակցութիւնները պիտի յաղթին կացութիւնը իր բնական վիճակին մէջ դնելու։ Ռալլիի, Մավրոմիխալիի և Թէոթոքիսի կուսակիցներուն ըրած վերջին ցոյցը ոչ օք կրնայ խարել։ Ասոնք նոր մարդը —Վենիզէլոսը— ընդունիլ ձեւացուցին, բայց առաջին առթիւ դաշնակը անոր կռնակին մխելու չպիտի ուշանան։ Բայց Ժառանգի այս հարուածին համար, հանրութեան վառոնութեանը չեն կրնար ապաւինիլ։»

ԿԻՆ ԱԿԱԴԵՄԱԿԱՆ ՄԸ

Կօնքուռներու երիտասարդ Ակադեմին իր վերջին նիստին մէջ կատարած քննարկութեամբը կրկնակ անարդարութիւն մը դարձնեց. այս անարդարութիւններէն մէկը կիներուն՝ Ակադեմիներու մէջ չկարնալ ընդունուիլն էր, իսկ միւսը՝ ակադեմական պատիւներու զլացումն էր բանաստեղծ Թէոֆիլ Կոթիէի։ Տասները (Կօնքուռներու Ակադեմիան տասը անդամէ կը բաղկանայ) իրենց վերջին նիստին մէջ իրենց ընկերակից առին տիկին Ժիւլիթ Կոթիէն որ հանրաւոր աքսորեալ բանաստեղծ Թէոֆիլ Կոթիէի աղջկան է։ Բոլոր դրաւէրները պիտի ծանուցուին այս կրկնակի արժանաւոր անուանումը։ Կիսուռածներ եւ եեցիներ գործին բանաստեղծը բան էր իրեն համար. «Իմ միակ արժանիքս այնպիսի գրագէտ մը ըլլալս է, որուն համար տեսանելի աշխարհը գոյութիւն ունի։» Ժիւլիթ Կոթիէ իր հօրը մեծ գիտակցութիւնն ու երեւակայութիւնը ժառանգեց։ Այն տարիքին մէջ երբ դեռատի աղջիկները պարահանդէսներ և փուռ զարդեր միայն կ'երազեն, ան անկիւն մը կը պահուրտէր և ասնաքրիտ ու չինարէն լեզուները կը սորվէր։ Տասնրիսը տարեկան էր երբ հրատարակեց իր առաջին գործը. Լը Տուկոն Էմբեռիալը։

ԴԱՍԱԳՈՒԼ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

Անժէնվիլիէի երկաթ վարժարանին աշակերտները դասադուլ ըրած են։ Երեսունչորսը ընտանիքի հարիւր և վեց քաղաքական խորհրդականներ Սէն-է-դ'Ուազ գաւառին կառավարիչին ուղերագիր մը ուղղած են, խնդրելով վարժարանի դասատարակին հեռացումը։ Ընտանիքի այս հարիւրը կ'ըսեն թէ իրենց ղաղաքը բան մը սորված չունին և թէ դասատարաք զիրենք ծանր կերպով անարգած է։ Դասատարակը ինքզինքը կը պաշտպանէ, բանալով որ երբեք անարգական բառ մը արտասանած չէ, օ՛չ աչկերներուն և ոչ ալ անունց ծնողքներուն։ Կ'ըսէ թէ այս դասագուլը գործն է քաղաքական խորհրդականի մը որուն խորհուրդներուն չէ ուզած համակերպիլ։ Նախնական կրթութեան քննիչը քննութիւն մը բացած է, որուն ելքը դասատարակին նպաստաւոր կ'երեւայ։

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԴԱՀԼԻԱՅԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՁՐՈՑԸ

Մօնիքhor կ'ըսէ թէ, չրջած զրոյցներու նայելով, Խորհրդարանի նստաշրջանը սկսելուն պէս, նախարարական մասնակի փոփոխութիւն մը պիտի կատարուի։ Ե պարքոսս Հագգը փաշա արտաքին գործոց նախարար պիտի անուանուի։ Ռէշիտ Աքիֆ փաշա կամ Հիլմի փաշա ներքին գործոց նախարար պիտի ըլլան։ Այդ մասին քանակցութիւնները պիտի յաջողին կացութիւնը իր բնական վիճակին մէջ դնելու։ Ռալլիի, Մավրոմիխալիի և Թէոթոքիսի կուսակիցներուն ըրած վերջին ցոյցը ոչ օք կրնայ խարել։ Ասոնք նոր մարդը —Վենիզէլոսը— ընդունիլ ձեւացուցին, բայց առաջին առթիւ դաշնակը անոր կռնակին մխելու չպիտի ուշանան։ Բայց Ժառանգի այս հարուածին համար, հանրութեան վառոնութեանը չեն կրնար ապաւինիլ։»

** Օսմանիcեr Լոյդի բանածին նայելով, զրոյց կը չրջի թէ նախարարական մասնակի փոփոխութիւն մը պիտի կատարուի, Սուլթանին դարձէն անմիջապէս յետոյ։ Ներքին գործոց և երկրագործական նախարարները պիտի հրաժարին։ Ճավիտ պէյ հաշուակալութեանց Ատեանին նախագահ պիտի ըլլայ, իսկ նոյն Ատեանին այժմու նախագահ Բիզիթ պէյ ելմը տական նախարար պիտի անուանուի։ Միւս կողմէ անհաւանական կը կարծուի որ նախարարական փոփոխութիւն մը առաջ գայ խորհրդարանական արձակուրդի միջոցին։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Բարիզ հրատարակուող Լա Ժեոճ Թիւրի թերթը հեռաւեալը կը գրէ. «Եւրիսասարդ-Թուրքիոյ կացութիւնը մտոր ըլլալէ հետու է, ու Ժէօն-Թուրքերը մինչև հիմա Եւրոպայի վտանգութիւնը չեն շտած, իրենց երկդիմի, ձախաւոր և երբեմն ալ կոտայոյզ քաղաքականութեան հետեւանքով։ Հիմնական բարենորոգումներ ի գործ դրուած չեն. ազատութիւնը երեւութական է միայն, անկարգութիւն կը տիրէ զանազան պաշտօնարաններու մէջ, անիշխանութիւն ելեւմտաքին մէջ, և Ժէօն-Թուրքերը փոխանակ իրենց ներքին կազմակերպութեան մը զբաղիլու, ծայրագեղօրէն կը զինուին, Ռուսիան, Պուլկարիան և Յունաստանը գրգռելով...։ Ցեղայ կուգան Ռուսմանիոյ հետ կնքուած զինուորական պայմանագրութիւնը, գերման նաւագործարաններուն եղած չափազանց յանձնարարութիւնները, Թուրք վարիչներու կողմնակալ ընթացքը կարգ մը տերութեանց հանդէպ։ Եւն. Եւն.։»

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ

Զայր խմբագրականի մը մէջ կ'ըսէ թէ Թուրք փոխառութիւնը քաղաքական կապերուն և ապրանքներուն դէմ դրուած քարանթիւնն չնչուած է։ Գուլկարիա գացողները մէկ քանի օր հակոզութեան պիտի ենթարկուին իրենց բնակարանները։ Բանկարեղէններուն Գուլկարիա մուտքը արգիլուած է, մինչ ձուկերուն մուտքը արտօնուած է։

ՕՍՄԱՆԵԱՆԻՆ ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆԸ

Սալոնիքը առջի օր, կառքով պատրաստ մը կատարած է Գարասաղ։ Քաղաք դարձին, կայսրը ընդունած է Մամմատ Շեվգեթ փաշան։ Նոյն օրը, Սալոնիքը պատուիրակութիւն մը Տէմոթիքա ղրկած է, իր անունով ողջունելու համար տեղւոյն բնակչութիւնը։ Այդ պատուիրակութիւնը կը բաղկանայ եպարքոսէն և պատերազմական նախարարէն։

** Գահաժառանգը, առջի իրիկուն, տասներեք հոգինոց տեղան մը ուսած է Լիսիրեի զինուորական քլիւպին մէջ։ Նպարքոսը և պատերազմական նախարարն ալ ներկայ գտնուած են։ Գահաժառանգը այցելած է Տէմիր Թաշի, Գարա Ագամի և Եըլտըրիմի մէջ չինուած նոր զրանոցները։ Նաւասի Իզզէտաին իշխան 20 տարի նստերած է Տարիւլ-Իֆէպին Սալոնիքի ծխախոտ մը նստերած է Լիսիրեի հանրային կրթութեան տնօրէն Նաւզէ պէյի և մէկ մէյ տարի ժամացոյց Լիսիրեի միւթիին և թաղապետութեան նախագահին։

** Սալոնիքը այս առաջ ժամը 4ին Լիսիրեէն ճամբայ ելլելով, իրիկուան ժամը 10ին առնենը հոս պիտի հասնի։ Պաշտօնական անձնաւորութեանց դրեալ զրկուած է՝ Սիրքէճիի կայարանը ներկայ գտնուելու համար Սալոնիքին ժամանման։

ՁՈՐԱԿՈՂԸ

Նոյեմբեր 1ին զէնքի տակ պիտի կոչուին 1304, 1305 և 1306 տարիներու զինուորցուները։ Երեք տարի պիտի ծառայեն առնք։ Պատերազմական նախարարութիւնը որոշած է կ'ըսուի, 1906ի սիւլթան զինուորները Իզմիրի և Սելանիկի մէջ ռազմիկաւ-զինուորութեան կոչել չորս տարուան համար։ Այդ զինուորները իրենց ծառայութեան չորս տարուան չրջանը աւարտելէ յետոյ, ազատ պիտի արձակուին, առանց պահեստի կարգերուն մէջ անցուելու։ Անոնք որ ռազմիկաւ-զինուոր մնալ ուզեն, պիտի պահուին։ Պատերազմական նախարարութիւնը ամէն կողմ հրաման ղրկած է՝ մղուսլ ասալ 1304, 1305 և 1306 տարիներու զօրակոչին։

ՕՍՄ. ՀՕՍՔԻԹԷՆ

Սելանիկի մէջ գուսմարուած Օսմ. քսիթէի ընդհ. ժողովին մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայուի։ կ'ըսուի թէ Մ. և Ց. կուսակցութեան վարիչ անդամներուն և դաշնիցներն մէջ փոփոխութիւններ պիտի ըլլան։ Կուսակցապետ Խալիլ պէյի ներկայութիւնը մասնաւոր հանգամանք մը կ'ընծայէ այդ բանին։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

Սքիւպի Պատերազմական Ատեանը հետեւեալ դատավճիռները արձակեց. մասնաւոր Ռուսին գիւղին վասիլ Եորկի, ոճրի ու աւազակութեան համար ամբաստանուած. ցկեանս աստանակիր ախտութեան՝ Բարաթովա գիւղէն Սարաֆիմ Եուլան։ Մահավիճռը վաւերացուած է կայս. իրատէով։

ԿԱԽԱՂԱՆ

Սքիւպէն կը հեռագրեն թէ, առջի օր, կախաղան հանուած է Վասիլ անուն Պուլկար մը որ ռուսմանցի վաճառական մը սպանած էր։ Առաջին անգամն է որ քրիստոնեայ մը կը կախուի Սքիւպի մէջ։

ԴԱՒԱԴԱՐԱԿԱՆ ՓՈՐՁ

Տճեվկիճ կ'ըսէ թէ Թապանօֆչէի եր կաթուղիի գիծին վրայ հանանայի փորձը կատարուելէ առաջ, պուլկարերէն նամակ մը ղրկուած է Սքիւպի զինուորական քլիւպին։ Այդ նամակին մէջ գրուած էր. «Այս գիշեր իսկ օրը պիտի հանենք կառուսմը մը։» Գաւադրական փորձին վարչէն գտնուած նամակը, որուն վրայ խօսած ենք առաջ առաջ, ձշդիւ սա պարունակութիւնը ունէր և յեղափոխական կազմակերպութեան մը կողմէ տարագրուած։

— Վերջին երեք պատուհանները, պատասխանեց կոմսը, այնպիսի անփութութեամբ մը որուն մէջ արուեստական բան մը չէր նշմարուեր, քանի որ չէր կրնար գուշակել թէ ի՛նչ նպատակով եղած էր այդ հարցումը։

Ֆրանցի աչքերը երեք պատուհաններուն վրայ ուղղուեցան իսկոյն։ կողմնակի պատուհանները դամասկեան գեղի կերպասէ շինուած էին, իսկ մէջինը՝ ճերմակ կերպասէ, մէջտեղը կարմիր խաչով։

Վերարկուով մարդը Թրանսթէվերցիին առած խօսքը յարգած էր։

Երեք պատուհաններուն առջեւ մարդ չկար տեսանելու։

Մնաց օր, ամէն կողմ պատրաստութիւն կը տեսնուէր. սթոռներ կը դնէին, լատակերներ կը բարձրացնէին և վարագոյրներ կը կախէին. զանգակին ձայնը լսուելէն յետոյ միայն կառքերը կրնային ճամբայ ելլել և դիմակաւորները երեւան գալ. բայց կը զգացուէր թէ ամէն պատուհաններու առին դիմակաւորներ կային և ամէն դուռներու առին՝ կառքեր։

(Շարունակելի)

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԴՈՒՄԱ

ԿՈՄՍ ՄՈՆԹԷ-ՔՐԻՍԹՈ

ԺԴ.

ԵՐԵՒՈՒՄԸ

— Պէտք երթանք, Ալպէր, հարցուց Ֆրանց։

— Այո՛, սիրելիս։ Զեզի պէս որոշած էի ներկայ չգտնուիլ, բայց կոմսին պերճախօսութեան չնորհիւ որոշուս փոխեցի։

— Երթանք, քանի որ կ'ուզէք, ըսաւ Ֆրանց։ Բայց թէլ Բօքօլո հրապարակը գացած միջոցիս կը փափաքիմ Բուրս փողոցէն անցնիլ, կարելի է, պարոն կոմս։

— Հեռուտն՝ այո՛, կառքով՝ ո՛չ։

— Շա՛տ լաւ, հեռուտն պիտի երթամ։

— Անհրաժե՞շտ է որ Բուրս փողոցէն անցնինք։

— Այո՛, տեսնելիք բան մը ունիմ։

— Լա՛ւ. Բուրս փողոցէն կ'անցնինք. կառքը կը ղրկենք թէլ Բօքօլո հրապարակը, Պապուինո փողոցէն, որպէս զի հոն մեզի սպասէ. ինձ՝ որ՝ ես ալ գոհ եմ, Բուրս փողոցէն անցնելուս մասին, տեսնելու համար թէ առուած հրամաններս գործադրուած են։

— Վսեմափայլ տէր, խստասվանորդի զգեստ հագած անձ մը կ'ուզէ ձեզի հետ տեսակցիլ, ըսաւ ծառան։

— Ա՜հ, գիտեմ թէ ո՛վ է ան։ Պարոննե՛ր, կը հաճի՞ք սալօն անցնիլ. հոն Հավանայի ընտիր օրկառէթներ պիտի դանէք. պահ մը եաքը պիտի վերադառնամ։

Երկու երիտասարդները ոտքի ելլելով, դռնէ մը դուրս ելան, մինչ կոմսը, կրկին անգամ ներողութիւն խնդրելէ յետոյ, միւս դռնէն դուրս կ'ելլէր։ Ալպէր, որ սիկառէթի մեծ ամաթէօր մըն էր, Իտալիա գտնուելէն ի վեր փոքր զոհողութիւն մը չէր նկատեր Բաթի որ սիկառէթներէն զրկուած ըլլալը. ուստի սեղանին մօտեցաւ և ուրախութեան ճիչ մը արձակեց, ցնմարիտ բուրօներ նըշմարելով։

— Ի՞նչ կը խորհիք Մոնթէ-Քրիսթօ կոմսին վրայ, հարցուց Ֆրանց։

— Ի՞նչ կը խորհիմ մի, ըսաւ Ալպէր, ակներեւօրէն զարմացած, այդպիսի հարցում մը ուղղուած ըլլալուն համար իրեն. կը խորհիմ թէ հմայիչ մարդ մըն է, որ լաւ պատուասիրութիւն կ'ընէ իր տան մէջ, որ շատ քաջ բան տեսած և շատ բան ուսումնասիրած է. Բրուսսի պէս սառիկեան դպրոցն է ան։ Ու ինչ որ ամէն բանէ վեր է, ընտիր սիկառներ ունի, յարեց Ալպէր, բերնէն դուրս տալով ծուխի յորձանք մը, որ օձապտոյտ ոլորանքներով դէպի ձեղուն բարձրացաւ։

Այս էր Ալպէրի կարծիքը կոմսին վրայ։ Եւ որովհետեւ Ֆրանց զիտէր թէ Ալպէր մարդաց և իրերու վրայ կարծիք կը յայտնէր հասուն խորհրդածութիւններէ յետոյ միայն, չփորձեց անոր կարծիքը փոխել։

— Բայց անսովոր բան մը նշմարեցիք։

— Ի՞նչ բան։

— Մեծ ուշադրութեամբ կը դիտէր ձեզ։

— Զի՞ս։

— Այո՛, ձեզ։

Ալպէր սկսաւ մտմտալ։

— Զարմանալու բան մը չկայ ատոր մէջ, ըսաւ Ալպէր, հառաչ մը արձակելով Գրեթէ մէկ տարիէ ի վեր Բարիզէն բացակայ ըլլալուս, նորաձեւութենէ հեռած զգեստներ կը կրեմ։ Կոմսը գաւառացի կարծած ըլլալու է զիս. սիրելի բարեկամ կ'աղաչեմ առաջին առթիւ կոմսին ըսէք թէ գաւառացի չեմ բնաւ։

Ֆրանց ժպտեցաւ. պահ մը յետոյ կոմսը դարձաւ։

— Անհաւանիկ եկայ, պարոններ. ամէն հրաման տուած ըլլալով՝ ձեր տրամադրութեան տակ կը գտնուիմ բոլորովին. կառքը դէպի Բօքօլո փողոցը կ'երթայ, և մենք ալ կառքով դէպի հոն պիտի երթանք, Գուրս փողոցէն, եթէ կ'ուզէք։ Պարոն Մորսէրֆ, հաճեցէք սա սիկառներէն մէկ քանի հատ առնել։

— Ամենայն սիրով, ըսաւ Ալպէր, որովհետեւ ձեր իտալական սիկառները բեւեռութիւն ունի։ Դերման թերթը կը կարծէ թէ կ. Պոլսոյ մէջ վերջերս գուսմարուած մի թիւնին ատեն արտասանուած խօսքերը հաճելի չեն թուած Պերլինի մէջ և թէ Գերմանիա տակաւին կը կրէ մարդասէր արկածախնդրութեան հետեւանքները. ուստի ան չպիտի ուզէ ուրիշ արկածախնդրութեան մը դիմելու Պարլամանտի մէջ։ Զայր մասցածին գաղափար մը կը նկատէ Հէնինգէրտեան թեւարկութիւն մը իսլամական աշխարհին վրայ, քանի որ այդպիսի պատրանքներ մասնաւորապէս կրնան վտանգաւոր ըլլալ արեւելեան երեւակայութեամբ օժտուած երկրի մը մէջ, որ զինուորական բէժիմով կը կառավարուի։

ՀԱՄԱՐՏՈՒՆ ՀԻՒԱՆԴԱՒՈՐԻՆԸ

Քorkupoճskնց Պիւro Սելանիկէն կ'իմանայ թէ բժիշկներու յայտարարութեանց համաձայն, ցուրտ և խնամ եղանակին սկզբնաւորութենէն ի վեր, գահընկեց Սուլթանին առողջական վիճակը գէշ է։ Համիտ ջղային տագնապներու կ'ենթարկուի և ականջները ծարացած են։ Կը կարծուի որ ձմրան մէջ ա՛լ աւելի պիտի ծանրանայ իր հիւանդութիւնը։

ՊՈՇԳՈՅԹԸ

Սելանիկի նաւավարներուն պետ Բէ ըիմ աղա, որ տեղւոյն մէջ պոյքոթի շարժման պարագլուխն էր, նաւավարներուն յայտարարած է թէ հակահելլէն պոյքոթին վերջ արուած է։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Տեղւոյ Պանքի տնօրէն Պ. Հէլիթրէս, առջի իրիկուն, երկու ժամու չափ տեսակցեցաւ ելմտական նախարարին հետ։ Թանցին կ'ըսէ թէ քաղաքական ու անտեսական ոեէ պայման չէ առաջարկուած Գերմանիոյ կողմէ։ Սապահ կ'ըսէ թէ աւարտագերման խմբակը չորս ամսուան մէջ վեց միլիոն ոսկի փոխառուութիւն պիտի ընէ, ամիսը մէկուկէս միլիոն ոսկի մասնավճարով։ Իգատ կ'իմանայ թէ Ֆրանսայի հետ խզուած բանակցութիւնները պիտի վերսկսին։

** Գերման թերթերը սա նշանակալից զեկոյցը կը հրատարակեն. «Գերմանները նոյն իսկ չեն խորհիր պայմաններ առաջարկելու փոխառութեան մասին, ինչպէս յանձնարարութիւններ, որոնք սէջ անմիջական առնչութիւն չունին փոխառութեան հետ, օգտուած չրլլալու համար Օսմանցիներու դժնդակ կացութենէն։ Գերմաններուն նպատակն է իրենց բարեկամական զգացումները արտայայտել։ Խնդիրը սկզբունքով լուծուած է։»

** Տհօյչ Թակես Զայթունկ կ'ըսէ թէ բոլոր տերութիւնները պէտք է համաձայնին, դրամ տալու համար Թուրքիոյ, որպէս զի միջազգային և քաղաքակրթական գործ մը կատարած ըլլան։

ԲԱԼՏԻՐԱՆ

Առջի օր քանչչորս ժամուան ընթացքին, քալերպէյ չորս դէպքեր պատահեցան մայրաքաղաքիս մէջ. 1. Կէտիկ փաշա, գաղթականներու հիւրանոցին մէջ, Հաշիմ, 6 տարեկան, մեռած։ 2. Կաուղաքրանի գործատար մը։ 3. Ճէրահ փաշա հիւանդանոցին մէջ, Օսման, 20 տարեկան։ 4. Սիրքէճի, Մէթրոքոլ խանի մէջ, Տրամայէն եկած ուղեւոր մը, Բաբա Թէնթանթին, 40 տարեկան։ Երկու հոգի ալ նախապէս բռնուողներէն մեռած են։

** Տրապիզոնի մէջ հոկտ. 18ին, չորս դէպք։ Իզգրուտի մէջ, հոկտ. 18ին մէկ դէպք։ Բեռլիմէի մէջ չորս դէպք, Պաղտատի մէջ 33 դէպք, հոկտ. 18ին։

** Ռաշտփարձերէն Ռուսոսթօ դարձող զինուորներուն մէջ քոլերա ծագած է։ Կիրակի օրը 6 դէպք պատահած է, որոնց մէկը մահացու։ Երկուշաբթի օրը 12ի բարձրացած է վարակեալներուն թիւը, որոնց չորսը մեռած է։ Քաղաքին մէջ քոլերայէ դէպք չկայ։ Զինուորները քաղաքէն դուրս վրաններու տակ կը բնակին։ Զինուորական իշխանութիւնը ամէն միջոց ի գործ կը դնէ՝ համաճարակին առաջքը առնելու համար։

** Բուլգէլի երկաթուղիի ճամբորդ

ԱՐԵՒԵԼՔ

Հրատարակչատան հասցէն՝ Գալաթիա, Մեսրուրիէթ Ճատատէ, Թիւ 18։ Հեռագրագրի հասցէն՝ Արեւելք Գալաթիա։ Հեռաձայնի թիւն՝ 1000։

Գրասենեակի ժամերն՝ Առաւօտեան 9ին մինչեւ 12։ Երեկոյեան 2ին մինչեւ 5։

Ամսական՝ 60 գրուշ։ Եռամսեայ՝ 1 ոսկի։ Վեցամսեայ՝ 2 ոսկի։ Տարեկան՝ 4 ոսկի։ Արտասահման՝ 5 ոսկի։

Ձեռագրերը չեն վերադարձուիր։ Անանուն գրութիւնները չեն հրատարակուիր։ Հրատարակուած գրութիւնները կամ հեղինակներուն կամ խմբագրութեան սեպհականութիւն են։ Գրութիւնները ստորագրելու է հեղինակին։ Գրութիւնները ուղղելու է Արեւելք Գալաթիա։

Գրութիւնները, գրաստները, գրասենեակի հարցերը, ինչպէս նաեւ գանձանակի գումարները ուղղելու է Գալաթիա Մեսրուրիէթ Ճատատէ, Թիւ 18։

Գրասենեակի հեռաձայնի թիւն՝ 1000։

Գրասենեակի ժամերն՝ Առաւօտեան 9ին մինչեւ 12։ Երեկոյեան 2ին մինչեւ 5։

Ամսական՝ 60 գրուշ։ Եռամսեայ՝ 1 ոսկի։ Վեցամսեայ՝ 2 ոսկի։ Տարեկան՝ 4 ոսկի։ Արտասահման՝ 5 ոսկի։

Ձեռագրերը չեն վերադարձուիր։ Անանուն գրութիւնները չեն հրատարակուիր։ Հրատարակուած գրութիւնները կամ հեղինակներուն կամ խմ

ուած էր. «Եղած երկու փորձերը, կառախումբերը գծէն հանելու համար, պարզ աղդարարութիւն մըն են միայն։ Շատ աւելի ծանր ու նոր եղեռնափորձեր պիտի կատարուին։ Դիտենք թէ խեղճ ընտանիքներ եւ անմեղներ պիտի նեղուին այդ պատճառաւ։ Սակայն այդ զոհողութիւնները անհրաժեշտ են հայրենիքին ազատութեան համար։»

*** Սքիւպկէն կը հեռագրեն թէ Պոլսէն եկած հրամաններուն վրայ, զինուորական կարեւոր միջոցներ ձեռք առնուած են, երկաթուղիներու գիծերը պաշտպանելու համար։ Ոսմիկան-զինուորներու թիւը աւելցուած է։ Պունարճէի մէջ կատարուած ոստիկանական խուզարկութեան չնորհիւ երեւան հանուած է մեծ քանակութեամբ տինամիթ և պօմպա։

*** Ներքին գործոց նախարարը, առջի օր, երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Սքիւպի կուսակալ Մազհար պէյի հետ, որ մանրամասնութիւններ հաղորդեց երկաթուղիի գծին վրայ կատարուած փորձերուն մասին։ Նախարարը եւ կուսակալը խորհրդակցեցան ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ, որպէսզի այդ եղեռնափորձերուն կրկնութիւնը արգիլուի։

*** Սքիւպէն կը հեռագրեն թէ հոկտ. 17ին, կայարանին աքցանողը մաքրելու վրայ էր աքցանը, երբ նշմարեց որ աքցանը էլեկտրական թելով մը հաղորդակցութիւն ունէր պօմպայի մը հետ, տինամիթով լեցուած. կայարանապետը իշխանութեանց իմաց տուաւ է այդ դէպքը։ Կը կարծուի թէ եւրոպական կառավարմբերու դէմ դրուած էր այդ պոմպան։

ԵՐԿԱԳՈՐԾՈՒԹԵՍՆ ՀԱՅՄԱՐ

Երկրագործական նախարարութիւնը պայմանագրութիւններ կնքած է ֆրանսական գործարաններու հետ, վերջին դրութեամբ հողագործական մեքենաներ հայթայթելու համար Փոքր-Ասիոյ երկրագործներուն։ Նմանօրինակ պայմանագրութիւններ կնքուած են անգլիական և գերմանական գործարաններու հետ։ Այդ մեքենաները մանաւոր տեղեր պիտի դրուին Պլիվիզի, Մամուրէթ-Իւլ-Ազիզի, Հալէպի, Դամասկոսի, Դասթէմանիի և Եանեայի մէջ։ Երկագործները պիտի կրնան գնել զանոնք։ Երկագործական Պանքային իրենց եղած փոխառութեան չնորհիւ։

ԱՐԱՐՈՂԱՊԵՏ ԿԱԼԻՊ ՓԱՇԱ

Կայս. պալատան արարողապետ Կալիպ փաշա իր հրաժարականը տուած է, խնդրելով որ հանգստեան կոչուի։ Կ'ըսուի թէ այդ հրաժարման չարժառիթն է Կալիպ փաշայի և կայս. պալատան Ա. սենեկապետ Լուֆթի պէյի միջև առաջ եկած կարծիքի տարբերութիւնը։

ԻՍՄԱԻԼԱՊԻԷՆՆԵՐԸ

Ցունաց Պատրիարքարանը Թագրիր մը տալով դատական նախարարութեան, բողոքած է իսմայիլապէրները պատրիարքարաններու կողմէ չարաշարուելու արդիւնքն դէմ, ինչ որ հասցրեր մեծ նեղութիւն մը առաջ պիտի բերէ։ Ցեէրի Պատրիարքարանը կը պահանջէ որ նախորդ տօվրաութիւնը վերահաստատուի։

ՍՈՒՏ ԼՈՒՐ ՄԸ

Երէկուան «Վերջին Ժամ»ուն մէջ արձագանգ եղած էինք զրոյցի մը, Թ. Հագիզաբէն քաղելով։ Այդ լուրին համաձայն, Ցունաստանի Թագաւորին վրայ մահափոր մը կատարուած էր։ Երեկուան բոլոր Թերթերը կը հերքեն այդ զրոյցը, որ բոլորովին յերիւրուած է։ Բ. Դուռը և հելլէնական դեսպանատունը ոչ և է հեռագիր չէ հասած այդ մասին։

ՓՈՂԵՐԱՆՈՑԸ

Մարտ ամիսէն ի վեր փողերանոցը 3 ու կէս միլիոն ոսկիի օսմ. ոսկի և 330 հազար ոսկիի արծաթ դրամ պատրաստած է։

ՊԱՐԱՍԿԱՆԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Պարսից դեսպանատան Ա. Թարգմանը, առջի օր, արտաքին գործոց խորհրդականին հետ տեսակցելով, տեղեկացուցիր հարցուց Թուրքիոյ սահմանները նշելու վրայ առաջ եկած ընդհարումներու մասին։ Խորհրդական Գուլուժմեանն էֆ. պատասխանեց թէ արտաքին գործոց նախարարութիւնը ոչ և է տեղեկութիւն չէ տացած այդ մասին։ Ներքին գործոց և արտաքին գործոց նախարարները, առջի իրիկուն, երկարօրէն խորհրդակցեցան պարսկական գործերուն վրայ։

ՕԱՐՋԱԼՈՒՄ

Պուլկար հեռագրական գործակալութիւնը Սքիւպէն կ'իմանայ թէ Դարատաղցիներ քանի մը օր առաջ ալպանական Վէնիցա գիւղին վրայ յարձակած են, որ Թրքական հողին վրայ կը գտնուի։ Այդ գիւղէն մէկ քանի հոգի սպաննուած ու վիրաւորուած են։

ԵԷՄԷՆԻ ՄԻՋ

Է. զօրաբանակի հրամանատարը Պատերազմական նախարարութեան կը հեռագրէ թէ Շերրի օրէնքը Եէմէնի մէջ գործադրուելէն ի վեր անդորրութիւնը վերահաստատուած է հոն։

ՀՈՍԻՑՑԱ-ՍԱՆԱԱՆԻ ԳԻՆԸ

Բանակցութիւնները կը չարունակուին հանրօգուտ չինութեանց նախարարութեան և քիանական ընկերութեան մը միջև, որ Հոսէյսայէն Սանաա երկաթուղիի գիծ մը չինելու մենաչնորհը ձեռք բերած է։ Շինութեան ծախքին վրայ միայն վէճ ծագած է։ Ֆրանսական կառավարութիւնը 1658 ոսկի կ'ուզէ իւրաքանչիւր քիլոմէթրի չինութեան համար։ Այդ մասին միայն անհամաձայնութիւն կը տիրէ։

ՉԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ

ՑԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Տհօյէ Թակէս Զայթունկ կ'իմանայ թէ օսմ. բանակին համար Գերմանիա յանձնարարուած 250,000 թուրեր Պոլիս յանձնուած են։ Գերմանիայէն գնուած երկու զրահաւորներուն փոխարժէքը 22,500,000 ֆրանք, օսմ. կառավարութեան կողմէ վճարուած է։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ՑՈՑՆ ՊԱՏԱՀԱՆԱԳԻՒ ՄԸ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ։— Թաթավլի Էվանկէլիսթրա եկեղեցին քահանաներէն Տ. Քոնոթանը Երէկ առաւ սպաննուած գտնուեցաւ իր տան մէջ, Ծէրիքէօյ։ Քահանան դանակի չորս հարուածներով սպաննուած էր։ Կը կարծուի թէ վրէժխնդրութեան արդիւնք է այդ սպաննութիւնը։ Ոսմիկանութեան կողմէ քննութիւն բացուած է։

ՕԹՈՄՈՊԻԼԻ ԱՐԿԱՆ։— Բ. Դահատանագ Մէջլիս էֆ.ի օթոմոպիլը, առջի օր, Արթին անուն Հայու մը զարնուելով, վիրաւորեց զայն։

ՉԵՐԱՆԱԼՈՒԹԻՒՆ.— Վասիլ անուն մարդ մը, որ Պիրէօնէն մայրաքաղաքս հասած էր առանց անցագրի, ձերբակալուելով, Ընդհ. Ապահովութեան յանձնուեցաւ։ Վասիլ 65 տարի ունէր իր վրայ։

*** Պէյոլիւքէրէ մուխթար Մուսթաֆա եւ Ալամ-Ալթը մզկիթին իմամ Սիւլէյման ու Զէյիք Մէհմէտ անուն անձ մը ձերբակալուեցան, զինուորագրութեան առթիւ տարիքի կեղծ վկայագիր մը տուած ըլլալնուն համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ

Սայիդ աղբիւրէ կ'իմանանք թէ Դուրեան Ս. Պատրիարքը իր հրաժարականը պատրաստած է զոր պիտի մատուցանէ Վաղուան Ազգ. Ժողովին, որուն ներկայ չպիտի գտնուի բնականաբար։

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Երէկ Ազգ. Ժողովի Մայր Դիւանին կողմէ Բ. առենապետ Պարգեւ էֆ. Փափազեան և առենադպիր Վահան էֆ. Թէքէեան ու Երուանդ էֆ. Օտեան խորհրդակցութիւն մը ունեցան առաջին առենապետ Գարբրիէլ էֆ. Ներսէսեանի հետ, վաղուան Ազգ. Ժողովի մասին ինչ ինչ կարգադրութիւններ ընելու համար։

Ինչպէս յայտնի է, սոյն նիստը բացարձակապէս դռնփակ է և միայն Թերթերու կողմէ մէջտեղ խմբագիր ներկայ պիտի կրնան ըլլալ մանաւոր տոմսակով։

Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան, որուն առողջական վիճակը բարեբախտաբար բարւոքած է, խոստացած է ներկայ գտնուիլ այս կարեւոր գումարման։

ԲՈՂՈՔ

Ս. Պատրիարքը Թագրիրով մը բողոքեց Տէվէլուի Շերրի դատարանին դէմ, որ պատրիարքարանի առանձնաշնորհմանց դէմ կը չարժի բռնի իր ներկայութեան կոչել տալով Նշանուած աղջիկ մը, որուն նշանը եւս եղած է։

ԼԱՆՁԱԿԱՆ

Ս. Հայրապետը լանջախաչ կրելու արտօնութիւն տուեր է Վաղինակ Թորիկեան, Շաւարշ Սահակեան և Կոստաս Նապատի միաբաններէն՝ Եղիշաղար Պետրոսեան և Դրիգոր Խերանեան վարդապետներուն։

ԿԱՐԴԱԼՈՑԾ

Պատրիարքարանը հաստատելով որ Մուսէա Սարկաւագը առանց թելադրութեան Երուսաղէմի վանքէն գողցած է գորգ մը և ոչ թէ, ինչպէս կ'ըսէր, դրրպուած է այժմ հոս գտնուող երեք վարդապետներէն, որոշեց պատրիարքարան բերել և ոքեմը առնել վրայէն ու վտարել զայն եկեղեցականութենէ։

*** Կրօն. Ժողովը այս կերպ անօրինութիւն մը պիտի ընէ Նաեւ Շերիէնան անուն վրդ.ին, որ ամէն օր կը տեսնուի եղեր Ղալաթիոյ քօմլեան փողոցները՝ հրաապարակաւ արբեցողութիւն կատարած միջոցին։ Ինչպէս յայտնի է այս չվարդապետը կաթոլիկ եկեղեցական մըն էր և իր ազգականին եղիշէ եպս. Զիլինկիրեանի միջնորդութեամբ ընդունուած էր հայ եկեղեցականներու շարքին մէջ։

ԱՀՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

Էջմիածնական Տ. Մեսրոպ արքեպս. Սմբատեան երէկ առաւ ներկայ գտնուեցաւ մայր եկեղեցւոյ արարողութիւններուն։ Ցորեկին վեղարով և եպիսկոպոսական պնակէնը կախած՝ այցելութիւն արաւ Ս. Պատրիարք հօր։

ՍՈՒԼԹԱՆԸ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

Վեհ. Սուլթանին Իտիրնէ գտնուած միջոցին, տեղւոյն Առաջնորդ Արսէն վրդ. մինչեւ Սէյիտլէր ընդ առաջ գացեր և ուրիշ հոգեւոր պետերու հետ մէկտեղ ներկայ գտնուեր է կայսեր ի պատիւ արուած սեղանին։ Սուլթանը իր այս այցելութեան առթիւ 50 և գանձատանգը 20 ոսկի նուիրեր են աղք. վարժարանին։

ԻՍԼԱՄԻՆԱՊԷՐՆԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

Պատրիարքարաններու հին ֆեր՛մաններու և պայմանագիրներու մէջ երեւան եկած է Սուլթան Մէճիտ կայսեր օրով իրր 72 տարի առաջ եկած կայսերական իրատէ մը, որով Պատրիարքարանի իրաւունք կը տրուի կալուածական փոխանցման և առուծախի վերաբերեալ իլմիխապէրները քննել և վաւերացնել, որպէսզի հպատակութեան և ժառանգական խնդիրներու մէջ թերութիւններ և զանցառութիւններ չպատահին և թէ անհատներու իրաւունքը պահպանուի։ Ինչպէս յայտնի է, Պատրիարքարանն ընդարձակ և մանրամասն թագրիր մը մատոյց դատական նախարարութեան, որուն մէջ պարզած է իր իրաւունքը։ Պատրիարքարանը Սուլթան Մէճիտ կայսեր ժամանակին տուած այս իրատէն ալ հաղորդած է կառավարութեան։

ՀԱՑ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

Կեդր. Վարժարանի նախորդ տարուան շրջանաւարտներէն կառավարութեան ծախքով երեք ուսանողներ այս տարի եւրպա մեկնած են, հետեւեալ ճիւղերուն հետեւելու համար։ Հրանդ էֆ. Գրիգորեան 1905ի Պոլսեցի շրջանաւարտ։ Երկրագործական նախարարութեան բացած մրցման մէջ չահած։ Պիտի ըլլայ Մեքրը տր Մին. երկու տարուան համար։ Ցակոբ էֆ Մկրտիչեան. Պոլսեցի, 1910ի շրջանաւարտ։ Թղթատարական և հեռագրական վարչութեան բացած մրցման մէջ չահած։ Պիտի ըլլայ Էնժենիքոr տ Բoup է Թիկէրաճ։ Երկու տարուան համար։ Արշաւիր էֆ. Կամսարական, Եր.ղնկեցի, 1908ի շրջանաւարտ։ Հարարային չինութեանց նախարարութեան բացած մրցման մէջ չահած, պիտի ըլլայ Էնժենիքոr Էլէք թրիսիթի է Մէգաճիսիթիս։ Չորս տարուան համար։

ԱՅԼԱՑԱՆՇԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՄ ՄԸ

Լօվէլէն կը գրեն «Ազգի»։ - Սեպտ. 30ին Պոլսոյ Մինասեան երկու թուրք ոստանեց տեղւոյս նամակատան դրան առջեւ։ Ոմիրը տարիներէ ի վեր անթեղուած վրէժխնդրութեան մը պօռթկումն է։ Սպանուած թուրքերը տարիներ առաջ անպատուած էին Պոլսոյի կինը, որ այդ բռնի բռնաբարումին պատճառաւ մեռած էր։ Այսօր Պոլսոյ հանդիպելով իրենց թուրքերուն կը հարցնէ թէ՝ գո՞ւբէիք իմ կինս բռնաբարողները.— Այո՛, կը պատասխանեն անոնք սինիքարար։ Ահա այս պատասխանէն խելայեղ՝ Պոլսոյ կրակ կ'ընէ մէկուն վրայ, իսկ միւսը կը փախչի։ միւսն ալ հետապնդելով կ'ոչնչացնէ զայն, աչքէն վիրաւորելով։

ՆՈՒԻԷՐ ՄԸ

Թիֆլիզցի հանգուցեալ Ե. Խորոմեան կապած էր 5000 ռուբլի, որպէսզի այդ գումարին տոկոսովը առանց աղքի խնբրութեան հիւանդ մանուկներ պատուին Թիֆլիզի Միքայէլեան հիւանդանոցին մէջ։ Անցեալ օրը կատարուած տօքթ. Խաչատրեան յիշեալ գումարը յանձնեց ռուս պետական պանքային։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տիարպէքիրի մեր Թղթակիցը տեղւոյն դպրոցներուն վրայ ընդարձակ Թղթակցութեան մը մէջ սպպէս կը դրէ.— «Զարմանալի է անշուշտ որ գեղջուկ մի. Զաւայրի մը պարզ նախապատրաստական կարգի վարժապետ մը այս տարի հոս ղրկեցին իբրեւ... տեսուչ, Ո՛չ իսկ հայերէն մը գիտէ այդ պարոնը որ կոչուած է գրաւել Սրապիոնի պէս փորձ և հմուտ անօրէնի մը տեղը։ Ա՜ռ է եղեր Պոլիսէն բերուած տեսուչը, որ արժանիքին համար աս մարդուկը հոս ղրկեցին, ա՜վ է պատճառը այս ձախող ընտրութեան։ Մեր մէջ, մեր մօտ գաւառները ասկէ չատ աւելի կարողներ լեցուն են։ Պ. Տեսուչը ի՞նք ալ կը զարմանայ իրեն ընծայուած այս պատիւին համար և իր անճարակութիւններով կը յայտնէ իր տեբլասի վիճակը։ Ժողովուրդը կը զգայ թէ խաբեր են զինքը և այժմէն իսկ դժգոհութիւնները ծայր տուած են։ Այս խաբէութեան հեղինակները անշուշտ լաւ դատ մը տուած պիտի ըլլան՝ իմանալով որ տարին չքաղուած՝ փապուղիները ձեռքը պիտի տան աս խեղճուկ և անգիտակից մարդուն որ տեսուչի անունին ու պաշտօնին արժանիքներէն և հմտութիւն ըսուած բանէն զուրկ է իսպառ։»

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Սատանք Ցովհ. Դըլբճեան գրատան հետեւեալ նոր հրատարակութիւնները։

«Նոր ծաղկեփունջ»ը՝ ընթերցարան Մայրենի լեզուի պատկերազարդ հեղինակ Մ. Սեպուհ գին 100 փարա.

«Դանձարան» Միջին Դասընթացք Դ. տպագրութիւն հեղինակ Ա. Անտոնեան գին 9 զրշ.

Քրիստոնէական լաթոյական հեղինակ Մուշեղ եպս. գին 5 զրշ.

Նոյն հեղինակին քրիստոնէական եկեղեցւոյ վարդապետութիւնը. գին 5 զրշ.

Գրքերեան գրատունը առաջինէն 200 օրինակ, իսկ միւսներէն 50ական օրինակ նուիրած էկիլիկիոյ Ազգ. Վարժարաններուն չնորհազարդ կաթողիկոսին ձեռամբ բաժնուելու համար։

ՕՐՈՉՏԻ ՊԱՔ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ԷՕՄԷՐ ԷՖ ԽԱՆ, ՊԱՂՃԷԳԱԲՈՒ, ՊՈԼԻՍ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ԱՄԷՆԷՆ ԱԺԱՆ ԱՊՐԱՆՔ ԾԱԽՈՂ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ Է

ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒ

ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ՃՈԽ ՄՔԵՐՔ ՄԸ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

Կարճ և երկայն գալոպայ, ֆանէլա, քաշ-քօրսէ, սուիթրա, շապիկներ, այրերու, կիներու և աղջոյ յատուկ պատրաստ զգեստներ, պլուզներ, ժիւպեր և ժիւպօներ, բէնեուարներ, քորսէներ, թաշկինակներ, ձեռնոցներ, հովանոցներ և անձրեւանոցներ, անուշահոտութիւններ, դանակեղէն, մարօքէնէ առաջկաներ, համբորդութեան և բարիզեան ապրանքներ, առանին առարկաներ, թոնֆիէ, ժանեակներ, պրոտրի, մետաքսէ կերպասներ, բրդեղէն և բամպակեղէն ապրանքներ, ճերմակեղէն, կարասիներ, մոմլաթ, լենլեւում, ժամացոյց և ոսկերչական ապրանքներ։

Մեծ վաճառում բրդեղէն կտրոցներու, խիստ ազան գիներով։

Օտոգտի Պաք վաճառատունը միակ կեդրոնատեղին է «ԲԷՖԱՖ» կարի մեքենային եւ «ՕՄԷԿՍ» ժամացոյցներուն, որոնց եւ ո՛չ մեկ կերպով կը հաւասարի այդ արժէքը ունեցող ուրիշ ոեւէ ժամացոյց։

Ս. ԿՈՄԻՏԱՍ ՎԱՐԺԱՊԵՏԻ ԵՐԱԺՇՏ. ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Դեր. Տէր Կոմիտաս Վրդ.ը մտադիր է երկու երաժշտական դասախօսութիւն տալ Պոլսոյ Հայ հասարակութեան։ Առաջին դասախօսութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակի հոկտ. 24 կէս օրէ յետոյ ժամը 3ին (Ը.Ե.) Բերայի Արուեստանոցի սրահը՝ ուր յարգելի հայր սուրբը պիտի խօսի Հայ գեղջուկ երաժշտութեան մասին՝ պարզելով անոր նախնական ըրջանը, կրած բաղխական եւ ազատ հագրական պայմաններու ազդեցութիւնը, յետոյ պիտի բացատրէ անհատական եւ խմբական երգ ու սեղծողութիւնը, երգն ու լեզուն, Հայ գեղջուկ երգի կազմութիւնը, եղանակներու զարգացումը, բառերը, բաստեղծողութիւնը, երաժշտական արտասանութիւնը, տաղաչափութիւնը, նիւթն ու տարածումը, և որպէս զի խօսած նիւթը աւելի յստակօրէն լուսաբանուի և աւելի հետաքրքրաշարժ ընծայուի. Դեր. հայր սուրբը նաեւ երգելով պիտի վերլուծէ իր դասախօսութիւնը։

Մուտք 10 դրուշ

Տոմակները կը ծախուին Ղալաթիա՝ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Դպր. Դասատեւնակը. Պոլիս՝ Պահէֆ Գարու Միսք ճեան էֆէնտիի դեղարանը, Սկիւտար Բաֆֆի լարանը, Դատը Գիւղ՝ Հայ ազգաբ, Գէշլիկթաշ՝ Ֆէէհի Մարթիկ աղայի խանութը Բերա Կալաթայ Սէրայի դէմ Օշնիկեան ծխավարի խանութը և դասախօսութեան օրը՝ Արհեստանոցի դուռը։

ԱԻԶԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ

ԳԱՀԻՐԷԻ ՀԱՑՈՑ ԱՂԲԱՏԱՆԱՆԱՄԻՆ

(58րդ թիրատ, 23 Հոկտ. 1910)

Շահած թիւերը

Թիւ	19550	ֆրանս.	ոսկի	100
»	21157	»	»	10
»	17062	»	»	8
»	6819	»	»	6
»	28601	»	»	4
»	11462	»	«	2

1 ֆրանս. ոսկի չահող թիւեր

2556	4824	10015	20319	27950
2837	5175	13597	20902	28768
3090	5799	15547	23014	29197
4655	7504	18262	24611	29782
4663	9897	18547	27148	

1/2 ֆրանս. ոսկի չահող թիւեր

199	10315	15834	21982	25439
1019	10554	16616	22010	25584
2957	11077	17696	23106	25934
5591	11993	18235	23459	26864
5700	13585	18537	23936	27127
7087	14711	18585	24290	27475
9229	15167	19313	24709	29594
9486	15244	21570	25116	29947

Սոյն 40 թիւերուն մէկ վեր և վար եղող թիւերը 25ական տոմսակ կը վճարեն։

Դուռներու համար գործակալներ, իսկ Պոլսոյ համար թէ՝ դեր-գործակալներ և թէ վաճառորդներ կը փնտռուին, դիմել Թուրքիոյ ընդհ. գործակալ Յար. էֆ. Բաթլեանի, կ. Պոլիս, օսմ. նոր նամականատեւ Դեօմամանօղլու խան։

Այս թիրաժէն Պոլիս վճարած է մէկ թիւ 6, մէկ թիւ 2, ինը թիւ 1, 14 թիւ կէս կէս ոսկինոց և 24 թիւ 25 տոմսանոց։

ԹԱՏՐՈՆ ԲԸԹԻ ՅԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ

(Ռընեթ Բառնի առուեսագիտուհիին առաջնորդութեամբ)

ՀԻՆԴ. ԻՐԻԿՈՒՆ՝ Le Voleur

ՈՒՐԲԱԹ ԻՐԻԿՈՒՆ՝ L'Homme à l'oreil coupé

Նորատի օրիորդներու համար բացարձակապես արգիլուած է մուտքը այս գիշերուան համար։

Գիները սովորական են

ՔՈՒՐԹԷՍԻ ԵՂԲԱՐՑ

ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ

ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

4, Բերա, Թիւնէլի դիմաց, 4

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՂԱԿԱՆ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՃՈՒ ՄԹԵՐՔ. ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՀԱՍԿԱՐՈՒՄ. ՃԱՇԱՍՐԱՀԻ. ՆՆՋԱՍԵՆԵԱԿԻ ԵՒ ՀԻՐԱՄՐԱՀԻ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ ԵՒ ՕԹՈՑՆԵՐ

Կարասի գնելի առաջ, մեր վաճառատունը այցելեցէք։ Գիները խիստ չափաւոր եւ անմրցելի են։ Այցելութիւն մը կը բաւէ. համոզուելու համար։ 52—2

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ

Բroosոս կ'ըսէ թէ Սուլթանին էտիրնէէն դարձին նախարարական տագնապ պիտի ծագի։ Հարկ դառուած ըլլալով կրթական նախարարը փոխել, այդ պաշտօնը առաջարկուած է նախորդ կրթական նախարար Նաիլ պէյի կամ Մէնթէշէի երեսփոխան Խալիլ պէյի։ Եթէ այդ երկուքը չընդունին, Թահսինի խմբագրապետ Հիւսէյին Ճահիտ պէյ հաւանաբար կրթական նախարար պիտի անուանուի։ Երկրագործական նախարարն ալ պիտի փոխուի։ Կը կարծուի թէ յոյն երեսփոխան մը երկրագործական նախարար պիտի ըլլայ։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Կ'իմանանք թէ Ալպանիոյ մէջ յայտարարութիւններ ցրուուած են, ժողովուրդը ապատմբութեան գրգռող։ Վերապահութեամբ կը ծանուցանենք այս լուրը։ առանց լուրին ստուգութիւնը երաշխաւորելու։

ՓՕԼԵՐԱՆ ԲԱՆԱԿԻՆ ՄԷՋ

Փոլերան հետզհետէ կը ծաւալի բանակին մէջ, ուր պատահած բազմաթիւ դէպքերը չեն ծանուցուիր հասարակութեան։ Առողջապահական վարչութիւնը ձեռնհաս չրշանակներու ուշադրութիւնը հրաւիրած է այդ մասին։

*** Թուզլայի առքեր չոգենաւին մէջ քարանթինա սպասող զինուորները նախ ուղղած են ցամաք ելլել, հոն քարանթինա պահելու համար, բայց ժողովուրդը բողոքած է, իրաւամբ առարկելով թէ Թուզլան պիտի վարակուէր։ Զինուորները իսկոյն նաւ վերադարձուած են։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Հակառակ չրշած կարգ մը հակառակեալ զրոյցներուն, բանակցութիւնները առաջ կը տարուին աւարեւերման խմբակին հետ։ Վերջնական որոշում մը չէ արուած առայսուն։ Սակայն հաւանական է որ աւարեւերման խմբակը կնքէ փոխառութիւնը։

ՍԵՐՊԻԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐ ՓԱԿՈՒԱԾ

Սնէնիցայի եւ Թաշլըճայի գաւառակներուն մէջ տեղական իշխանութիւններուն կողմէ փակուած են սերպիական վարժարանները, որովհետեւ ուսուցիչներ չէին ուզած հնազանդիլ կառավարութեան հրամանդներուն։

ՀԷԼԼԷՆԱՀՊԱՏԱԿ ԽՄԲԱԳԻՐՆԵՐԸ

Իրենց ստացած հրաւէրին համաձայն, մայրաքաղաքս յոյն Թերթերու հելլէնահպատակ խմբագիրները Ընդհ. Ապահովութեան պաշտօնատունը երթալով, Կալիպ պէյի օգնականին ներկայացան։ Հոն հելլէն խմբագիրներուն ազդարարուեցաւ մաքերը գրգռող և երկրին շահերուն հակառակ հրատարակութիւններ չընել։ Զեկուցուեցաւ որ անսասառղները օրինական խառութեանց պիտի ենթարկուին։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Աթէնքէն երէկուան Թուով հասած հեռագրի մը համաձայն, կուսակցութիւնները յայտարարութիւններ հրատարակելով՝ ժողովուրդը կը գրգռեն Պ. Վենիզելոսի դէմ։ Հաղիգաթի Աթէնքի Թղթակիցը կը հեռագրէ թէ երկրին վիճակը խառնաշփոթ և յեղափոխութենէ մը կը վախցուի։

ԿԱԼԻՊ ՓԱՇԱՅԻ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ

Կ'ըսուի թէ Կալիպ փաշայի հրաժարման պատճառը սա է որ Սուլթանին էութիւնէ ուղեւորութեան յայտագրին պատրաստութիւնը յանձնուած էր պատասան Ա. սենեկապետ Լուֆթի պէյի և Ա. քարտուղար Խալիտ Զիա պէյի։ Կալիպ փաշան այդ պարագան իրեն ուղղուած նախատինք մը համարելով հրաժարած է։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Հոկտ. 20/2

Օսմ. միացեալ բացուեցաւ զրշ.		98—39
» »	վար գին	98—38½
» »	բարձր գին	99—12½
» »	գոցուեցաւ	99—12
Բաւմ. Երկ. բացուեցաւ	ֆր.	212—87
» »	վար գին »	212—87
» »	բարձր գին »	213—87
» »	գոցուեցաւ »	213—50
Կ. Պոլսոյ Թրամուէյ	»	13—25
» Ժուլիանա	»	8—25
Օսմ. Ապահ. ընկ.	Լ. Օ.	4—60
Շերքէթի Խայրիյէ	»	47—
» » Օսման.	»	1—07½
Գրէքոր Ցօնա. Լիմիթա. հին Ֆր.		321—
» » » նոր	»	267—50
Թրանսվալ	»	60—
Զարթրէդ	»	39—50
Կ. Պոլսոյ քարաք	»	444—50
Պանդ. Օթթօմ.	Լ. Օ.	19—
Օսմ. ծխախոտի ընկ.	»	17—10
Օսմանթալ քարքէթ.	»	14—75

ՄԵԾ ԱՌԻԹ

ՄԵԾ ԱՌԻԹ

ՄԵԾ ԱՌԻԹ

ՎԱՍԻԼԱԹՈ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Թիւնէլին կից Վասիլաթօ վաճառատունը մօտ օրէն պիտի փլցուի, Թիւնէլին ապատման սրահ ըլլալու համար։ Այս առթիւ մեր ընթերցողներուն կը յիշեցնենք և կը յանձնարարենք թէ ճերմակեղէնի և թոնֆիէի վերաբերող ապրանքները մեծապէս զեղչուած գնով կը ծախուին։ Պէտք ունեցողներուն կը յանձնարարուի այս առիթը չվատնել։

ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՅԵՂԱՑԱՒԵՐՈՒ ԴԷՄ

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄ

ԲՕՐՕՏԻՆ ՄԻՒՍԻԷՍՈՎ

Այս անվրիպելի և ազդու դեղը, որ դուրսէն կը գործածուի, արմատապէս կը բուժէ հին և նոր յօդացաւերը, յօդատապը, կսթուածը, զատսկրի ցաւը, կոզացաւերը և ամէն տեսակ ջղացաւութիւնները։ Այդ կարգի հիւանդները կրնան բուժուիլ այս դեղին չնորհիւ, պայմանաւ որ կանոնաւորաբար և յարատեւութեամբ գործածուի ան։ Բոլոր գլխաւոր դեղագործներուն քով կը ծախուի։

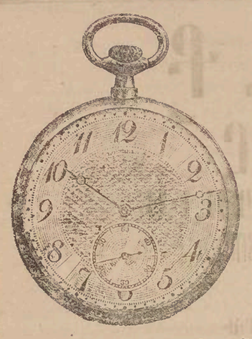

ԼՈՆԺԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԻԱԿ ԱՄԵՆԱՐՆՏԻՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ, պաշտօնապէս ընդունուած Օսմ. Պատերազմական Նախարարութենէն, Միացեալ-Նահանգներու, Իտալիոյ և Հարաւի Ծովային Նախարարութիւններէն, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Սերպիոյ և Քանադայի երկաթուղեաց վարչութիւններէն, ինչպէս նաև Արժանթինի եւ Եկուատորի Թրամուէյներու ընկերութիւններէն և բազմաթիւ ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր վարչութիւններէ։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՄԵՏԱՂ-ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

5 Մեծագոյն մրցանակներ.—Անվերս (1885), Բարիզ (1889), Պրիւսել (1897), Բարիզ (1900), Միլան (1906)։
2 Արտաքոյ մրցման, անդամ ժիւռիի.— Ժընէվ (1896), Թուն (1899)։
5 Սեռիի մրցանակներ, 50ական ոսկի մրցանակներ նեստաղելի եւ Գիուի դիտարաններուն։
16 Շքադրամներ.— Բարիզ, Վիեննա, Ֆիլատէլֆիա, Անվերս Ամսթերտամ, Չիքակո, ևն., ևն.։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր ներկայացուցիչ **ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷԶՎԷՃԵԱՆ** եւ ՈՐԴԻ Մեծ Շուկայ, Մանճաղանքար, 44—46. Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը խնդրուի գաւառի մէջ սոյն վաճառատան բազմաթիւ յանախորդներէն, պէտք ներկայանալէն առնուազն մէկ ամիս առաջ զրկել իրենց ապպարանքները, յապաղմանց չենթարկուելու համար։ 50—46

Ցիսեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ գոհարեղէններ եւ ոսկի շղթաներ։

ՊՕՂՈՍ ԳԱԼԹԱՔՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊՈԼԻՍ, ԷՍԿԻ ՉԱՊԹԻԼ, ԹԻՒ 56

ԳԱՑՄԷՐԻ, ՔԻՒՉԵԻԿ ՊԼՕՐԷԿՃԻԼԷՐ, ԹԻՒ 26

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԴԵՂՕՐԷԻՑ ԵՒ ԱՔՏԱՐԻԷԻ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄԷՐՔ,— Օ գսիժէնէ գլորոֆորմ, սէրոմ անթիտիֆթերիք, կլիսէրօ ֆոսֆաթ, ղլորիր մ'օր, ասիա բիրքօկալիք, արգինոն, գօգաֆն, սթիրթիոն, սթրիքնին եւ միւս ալգալոիտները. էքսթրէ միմաս եւ ֆլիւիտները։
ՐՈՒԼԷՆԵՐԻ, սիւլֆաթօ իսաիւա պիդմէնթ, սթօվային, պռօմիւա եւ ուրիշ ապրանքներ։
ԳԻՒՈԼԷՆՆԵՐ, պի քառպոնաթ ար սուա, իւրի ռիսին, սէպիճ, էքանս մանթ, վիօլէթ, քլօ'էլ, բօրուս բլանթէր, ռիպառպ բոտաֆիլին, արարօթ եւ ուրիշ նշանաւոր ֆապրիքաներու բնոյր եւ թարմ ապրանքներ։
Սալոմոն և Բանթիւրօի գօնիաքները, քինալաուշ, կուտանօն վէռն, կիւյ, պալսամիք, օլիւլ, պուժի շոմէլի, ամբուլ սթէռիլիզէ։
Ֆոսֆաթին, քաքաս, փառին նէսթլէ, Մալակայի եւ ուրիշ դեղաւոր գինիներ։
Ոսքերու հոտը անցնող փոչիներ, քոթոն, կազ, թէռմոմէթռ, քաթքիթ եւ վիրաբուժական գործիքներ, պիպլոն, կազմուժէն, կլոսրէ Սիպէռիէն, ֆիլիռոս Բասթէօռի։ Ամենէն ժամ եւ զեղջեալ գիներով։

ԱԳՏԱՐԱՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Զէնեֆիլ, գարանֆիլ, պոռար, գնագնա, զամբ, Թաբին Զինի, Սէյլանի, սինամէքի, քիւնիկ, կէօզ Թաչը, գուրչան Թաղը, լիմոն Թաղը, անասոն, գօմալիքօ, սախատնա, տէմիր հինտի, հինտիթեան ճէվիզի, ամպէր գաղաղը, աճը աղաճ, վաղելին։
Լիմոնի, գարանֆիլի, Թարչինի եւ ախիսոնի իւղերը մեծաքանակ կը ծախուին եւ ուրիշ ամէն տեսակ հոտաւէտ իւղեր։
Ձկան իւղերը մանաւորապէս Նորվէկիայէն ուղղակի իրենց պատկանած նաւահանգիստները կը զրկուին։ Նաեւ ուրիշ մեծաքանակ ապրանքներ իրենց նաւահանգիստները հասնելու դիւրութիւններ ալ կ'ընծայուին։

ԳԻՆԵՐԸ ԱՃԱՆ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏՋԵԼԻ

ԴԱՒԱՌԱԿԱՆ ՑԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՓՈՒԹՈՎ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻՆ

ՃՇՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՅԱՂԹԱՆԱԿԷ

ՎԱՃԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԵԱՆ ՄԻԱՅՍՕ

ՆԱՈՒՄԱՆ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ ԱՇԽԱՐՀԻՍ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ ԻՍԿԱՊԷՍ

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ ՁՐԻ
ԼՈՒՐՋ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԿԵՂՐ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՆՒ ՎԱՃԱՌՍՏՈՒՆ
Ղալաթիա, Խիւսավէնտիկեար խան թիւ 3, 4—14. 15
Մբեռանոց. Գէտիկբաշ, Ամարեքլեր թիւ 44

Մօտերս մասնաճիւղեր պիտի բացուին մայրաքաղաքիս զանազան թաղերուն մէջ
ԲԵՐԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ

ԼԱՕ ՔԱՐ

էնտ նէնէրալ ինշուրանս քորփորէյշընն լիմիթըտ անգլիական ապահովագրական ընկ.

ԸՆԴԳԵՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին. 4 Սէն Բոլս Զընչեարս Լընտրն

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոսկի	350,000
Պահեստի դրամ	» »	122,781
Տարեկան հասոյթ	» »	367,876

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ
օսմանեան կայսերական պանկա
Կալաթա-Պոլիս

Ընկերութիւնը Թուրքիոյ մէջ ապահովագրական ո՛և է սէնտիքայի յարած չըլլալով, բացառիկ դիրքի մէջ է և կրնայ ամէն վտանգ ապահովագրել, հետեւաբար չէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու վրայ հրդեհի դէմ ապահովագրութիւններու զանազան սէնտիքաներու դիներէն ԶԳԱԼԱՊԼԻՍ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ կ'ապահովագրէ։ Վնասներու վճարումը տեղի կունենայ ՏԵՂԻՈՅՆ ՎՐԱՑ ամենամեծ առատաձեռնութեամբ և արագութեամբ։

ՃՕՐՉ ՉԻԶՆԸԼ ԷՆՏ ՍԸՆՍ ՔՕ. ԼՄԹՏ.
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆԻՔ
ԿԱԼԱԹԱ ԱՅԱԼԷԹ ԽԱՆ ԹԻՒ 12-16 Կ. ՊՈԼԻՍ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ
(ԷՄՊԻՐԷԹ ՍԱՆՏԸՂԸ)
1284 ԻՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Օսմ. կառավարութեան երաշխաւորութեան ներքեւ կը գտնուի եւ երկրագործ. պանքան վարկ բացած է Պոլիս ձեռլ Օղլու փողոց, իր սեփական շէնքին մէջ
Հետեւեալ պայմաններով դրամ կ'ընդունի եւ փոխատուութիւն կ'ընէ։
Դրամ ընդունելու պայմանները.—
Մէկ տարի եւ աւելի պայմանաժամով աւանդ ձգուած դրամներու համար տարին հարիւրին հինգ տոկոս։
Վեց ամսուան պայմանաժամով ձգուած դրամներուն համար տարին հարիւրին 4 ուկէս։
Առանց պայմանաժամի, ընթացիկ հաշիւով, այսինքն ուղղուած ատեն դրամը առնելու պարագային, տարին հարիւրին 4 տոկոս կը վճարէ։
Առանց պայմանաժամի կ'ընդունուի մէկ քառորդ ոսկիէն սկսեալ մինչեւ 500 ոսկի։
Փոխատուութեան պայմանները.—
Դոհարեղէններու, ոսկի ու արծաթ առարկաներու և արժեթուղթերու փոխարէն տարեկան հարիւրին ութ տոկոսով դրամ փոխ կուտայ։
Ապահովութեան Սնտուկը տէրութեան շահերուն ծառայող հանրօգուտ հաստատութիւն մըն է և իր գործառնութեանց մէջ ժողովրդեան շահերը կը փնտռէ։ Թէ երկրին և թէ ժողովրդեան շահերուն նպաստաւոր է Ապահովութեան Սնտուկը նախընտրել քան թէ օտար հաստատութեանց հետ գործ ընել։

15000 ՔՈՒԲՕՆ

ՖՈՍՓԻՍԻ * * *
ԲԱՐՏԵՂԻՍԻ
ԲԱԼԹՈՅԻ
* * * ԲԱՆԹԱԼՕՅԻ
ՀԱՄԱՐ
ՖԱՆԴԻԶԻ ԺԻԼԷՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

ՊԼՏՔ Է ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ ԱՑՑԵԼԵԼ ՀԱՄՈԶՈՒԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՊՈԼԻՍ, Միրճեքի, Թրամուէյ ճաssէսի, Քէօբրիւլի խան. թիւ 24

ԱՆԳԼ. ԱՍՈՒԵՂԷՆՆԵՐՈՒ ՔՈՒԲՕՆՆԵՐ
Ա. ՆՓՈՓՈԽ ԳԻՆ

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐԸ ԲԱՑ Է ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ 14—20

Փոխարժէքը կը վճարուի այն ապրանքներուն որոնցմէ գոն չի մնար յանախորդը

ՏՀԻ ՆԷՇԸՆԼԻ ԲՐՕԹԷՔԹՕՐ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԳԵՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է Ճէյմս Պիլտինկ Զըրէ Սթրիթ։
Ընկ. դրամատունն է Տէր Լէոնտոն էնտ Բրօվէնշըլ Պանք-Լիմիթըտ, 42 Բասըլ Սթրիթ, Լիվըրբուլ։

ՏՀԻ ՆՕՐԹ ԻՍԹԸՐՆ

ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԳԵՄ ՀՐԴԵՀԻ
Ընկ. կեդրոնատեղի.—Պանք Զեմպրա, Պօնտպէյ Տարիճկրըն
Ընկ. դրամատունը.—Տճի Լէոնտն Ճօյն Սբof Պանք Լիմիթրս-Տարիճկրըն

Վերոյիշեալ Ընկերութիւնք իրենց անհատական ուղղամտութեան և արդարաբերու պատրաստակամ ոգորութեանց համաձայն կ'ապահովագրեն հրդեհի դէմ ամէն տեսակ չէնքեր և ապրանքներ, ամենանպաստաւոր պայմաններով և ամենէն ժամանի գիներով։ Արեւելքի համար մասնաւոր զեղջեալ սակացոյց։ Ապահովագրական ընկերութեանց հասայնաժողովէն (սինտիքա) դուրս կ'ապահովեն։

Արեւելքի ընդհանուր լ՝ ազօր Տճորկն (Manager)
ՎԻՐՋԻՆ Ա. ԴԱԼՊԱՆԵԱՆ
Secretary
ԵԴՈՒԱՐԴ ՃԱՊԵԱՆ

Կալաթա, Իլիճտի խան, թիւ 7, 8։
Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներու մէջ։

ԿԱՀԱԻՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ

ՊԱԶԱՐ ՕԹՕՄԱՆ
Բ. Ա. ՔԱԼԻՆԻՔՈՍ

ՄՈՒՇԱՄՊԱ, ԼԻՆԷԼԷՕՄ, ԱՆԿՈՂՆԻ ԾԱՄԿՈՑԹՆԵՐ,
ՍԵՂԱՆԻ ՍՓՌՈՑՆԵՐ,
ԶԻՆԱԿԱՆ ՓՍԻԱԹ, ԳՈՐԳԵՐ
ԲՐԴԵՂԷՆՆԵՐ, ԱՆԿՈՂՆԻ ՍԱՒԱՆՆԵՐ
ԹԻՒԼԵՐ ԵՒ ՍՓՕՐՆԵՐ
Ղալաթիա, Թիւնելի փողոց, թիւ 36 եւ 41

ԱՆՓՈՓՈԽ ԳԻՆ

—12—

ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՄԷՆ ԿՈՂՄ ՓՆՏՌԵՑԼԻ

Ռուսական Օ ՏԸ ՔՕԼՕՆԵԸՆ
ԲԱՐԻԶ ԵՒ ՄՈՍԿՈՒԱ.
Զտուած Օ ՏԸ ՔՕԼՕՆԵԸ

Օ ՏԸ ԿՈԼՈՆԵԸ Թիւ 65
ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԷՖԻՍԹԸ
ԲՈՐԴՅԻՈՄԸՐԻ, ՄՈՑԵՐՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆԷՆ, ԲԱՐԻԶ ՄՈՍԿՈՒԱ
Ընդհանուր ներկայացուցիչ բովանդակ Թուրքիոյ համար

Բ. ԲՈՒՍԳԻԱՆՈՒ

Մթերանոց՝ ռուսական առեւ.վաճառատուն, Բերա, բասած Բանայեա, թիւ 4
Յաւագոյն լուսաւորութիւնը հասնուսով վառուած լամբարներու համար
Ամէն ոք քարիւղով լամբարներուն տեղ կրնայ գործածել մեր լամբարները, առանց ոեւէ ծախք ընելու։
Խիստ չափաւոր գիներով կը ծախուին էլանս տճնաթուրա, լուսաւորելուն, ձեր ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմ իմ նշանատախտակիս վրայ.
Ռուսական առեւտրական վաճառատուն, Բերա մեծ փողոց,
Բասած Բանայեա, թիւ 4 13—13

ՈՒԻՆՔԱՐՆԻՍ

Կազդուրիչ խեղ գինին, որ ամբարձիս մէջ գոյն ըմպելիներ ընդդէմ ԱՐԵԱՆ ԱՆՄԱՔՐՈՒԹԵԱՆ Սակաւարիւնութեան ԸՆԴ. ՏԿԱՐՈՒԹԵԱՆ ՁՂԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԳԷՇ ՄՆՆԴԱՌՈՒԹԵԱՆ

Բոլոր ականաւոր բժիշկներու գնահատման արժանացած է Բոլոր դեղաբաններուն և դեղավաճառներուն քով կը գտնուի։ Եղրոնաձեւի, Սիրքէճի, Խորասանի խան, թիւ 1, 5։ 19—52

BANQUE D'ATHENES
ԱԹԷՆԻ ՊԱՆՔԱ

(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)
ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎԱՃԱՌՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50,000,000 Տրախմի
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
9,275,000 Տրախմի
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ
Մասնաճիւղեր.—Կ. Պոլիս (Ղալաթիա, և Պոլսոյ դրամատներով), Լոնտոն, Ալեքսանդրիա, Գահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զակազիկ, Լիմասոլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Բաֆալա, Իզմիր, Բանթի, Սէրէզ, Սամսոն, Տրապիզոն, Ֆիսա, Նանեա, Պիրէոն, Բաթրաս, Վոլո, Շիրա, Բալամաթա, Թրիբոլիցա, Կարիա, Հանեա, Գանիա, Բէթիլմ (Կրետէ)։
Հեռագրական հասցէն՝ ԹԹԷՆՕՓԼԻՍ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատանց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխառութիւն ապրանքներու և արժեթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղջում, առնելիքի գանձում, վարկագրերու շրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Նէրպպոյի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաւ, հաշուընթաց։

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժեթուղթեր.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր ու ուրպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով։ Արժեթուղթերու պահպանութիւն՝ անշնչ վարձքի մը փոխարէն. Զեղջ և գանձում ամէն կարգի կարգոնները։

Աւանդ.— Աթէնքի պանքան դրամական աւանդ կ'ընդունի, տարին 3% (տարիւրին երեք) տոկոս վճարելով։

Խնայողութեան սնտուկ. — Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւններ քաջալերելու համար, խնայողութեան սընտուկի սպասարկութիւն մը կազմակերպած է, որով %ին 4 տոկոս կուտայ դրամական աւանդներու։

Առեւտրական ճիւղ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէլիրմէն խանի (Պոլիս, Եէմիշ-Իսկէլէսի) մէջ, նաև Նաւամատոյցին մօտ, իր մթերանոցը կ'ընդունի շատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յաճախորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ իբր աւանդ և թէ իբր երաշխաւորութիւն իր ըրած փոխառութեանց։ Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ էապիսոր պայմաններով։

Ընդհ. տճորկն
Գ. ՄԱՂԱՍ.

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ
ՖՐԱՆՍԱՀԱՑ ԳԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Աւարտեցաւ սոյն հոյակապ համալսարանական բառագիրքը։ Կը ծախուի Մասթէսեան գրատունը, երկու հատոր 120 ղրուշի։

ԱՆՄՐՑԵԼԻ Ի ՃԱՇԱԿ ՆՈՐ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ, Բ. Հատոր, գին 10 ղրուշ։ Երեք հատորի բաժանորդագին 20 ղրուշ։ Դիմել Ս. Դաւթեանին, թիւ 12, Սէթեան խան։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Գալաթայ համար Բոսֆ Լօքալ տրկն.	108 ղր.
» » » վերամա.	60 »
Գաւառներու համար տրկն.	108 »
» » վերամակայ	60 »
Արտասահմանի համ. տարեկան	35 ֆր.
» » վերամակայ	20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. հաղորդի փոփոխման համար 2 ղրշ. բաժնեգրին տեղը անպայման կանխիկ, ծանուցումներն առանձին կը ռակարկուին. դրամ դրկելու ամենաբիրին եւ ուժան մինչեւ Մասնաստորին է։

Արտօնատէր՝ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ